

NÆRINGSLIVSMAGASINET

NR. 6 • 2014 • ÅRGANG 20

Rosenkilden

Vil bygge helsevisjon på Ullandhaug

side 6-12



MAGASINET ROSENKILDEN

Næringsforeningens magasin Rosenkilden kommer ut månedlig i et opplag på 14.000. Det distribueres til alle bedrifter og offentlige virksomheter i regionen. Rosenkilden skal være dagsordensettende i regionens viktigste næringspolitiske saker og gjenspeile aktiviteten i medlemsbedriftene. Næringsforeningens nettside: rosenkilden.no.

KONTAKTPERSONER

TIPS: Egil Hollund, tlf: 992 93 700,
epost: hollund@stavanger-chamber.no
ANNONSER: Rune Dale, tlf: 920 54 779,
epost: dale@stavanger-chamber.no
MEDLEMSKAP:
Tove Mette Sædberg, tlf: 932 66 401,
epost: saedberg@stavanger-chamber.no
MEDLEMSMØTER:
Anne Woie, tlf: 995 12 623,
epost: woie@stavanger-chamber.no

KOMMENDE ARRANGEMENTER

MEDLEMSMØTER

2.6: Norway Summit
5.6: Den Store Hagefesten
12.6: Den store småbyfesten i Flekkefjord



For mer informasjon
og påmelding,
gå til rosenkilden.no.

INN ACTIVITIES

1.6: Bike ride round Hundvåg
3.6: Visit Lervig Brewery
4.6: Norwegian Conversation Group
5.6: Introduction to sailing
5.6: Maintaining a Norwegian home
18.6: Norwegian Conversation Group
25.6: Learn to Kayak!
29.6: Trip to Kjerag
12.7: Family picnic at Vaulen



For sign up,
go to rosenkilden.com.

Rosenkilden følger redaktørplakaten.

Ansvarlig redaktør: Harald Minge.

Redaktør: Egil Hollund.

I redaksjonen: John Gunnar Skien,
Frøde Berge, Trude Refvem Hembre
og Elianne Strøm Topstad.

Utgivelse/produksjon:

Næringsforeningen i Stavanger-regionen.

Telefon: 51 51 08 80.

Epost: post@stavanger-chamber.no.
www.rosenkilden.no.

Opplag: 14.000.

Trykk/layout: Gunnarshaug Trykkeri AS.

Fotografer:

Eirik Anda og Kim Laland/BITMAP.

Årgang: 20.

Redaksjonen avsluttet: 23.mai 2014.

Innhold



Nytt sykehus 6



Pulpit 2014 14



De forvalter 302 milliarder kroner 18

Churchill var inte heller klok 23

Næringsforeningen åpner kontor i Houston 26

Vi høster alle av andres suksess! 28

Profilen: Leif A. Lorentzen 30

Bedriften: Stavanger Forum 34



Ny i Næringsforeningen: North Sea GEM 38

Nye medlemmer siden sist 43

Styreleder 46

Nytt fra Brussel 48



Energikommentar 50

Kilden 52

Spaltisten 54

INN Expats 56



Stavanger rekrutteringsindeks 58

- En god leder er en dirigent! 59

Lunch 60

Nytt om navn 62

Nytt sykehus er ikke et samferdselsprosjekt

Debatten om ny beliggenhet for sykehuset har begynt i feil ende. Et ensidig fokus på samferdselsløsninger skygger for den viktigste diskusjonen, nemlig spørsmålet om hvilken game-changer helseindustrien i et langsiktig perspektiv kan være for denne regionen. La oss derfor heller snakke om infrastruktur for helseindustri.



HARALD MINGE • Adm. dir. i Næringsforeningen

Den siste som meldte seg på i sykehusdebatten var tidligere samferdselsminister og nåværende fylkesmann Magnhild Meltveit Kleppa. Hun støttet, riktignok med de nødvendige forbehold, tanken på å plassere et nytt sykehus i Paradis. Der er det svært gode togforbindelser. I tillegg viser hun til de nasjonale føringene om at et sykehus er en sentrumsfunksjon, og mener at det er for snevert å låse seg til alternativene Ullandhaug, Stokka og Våland.

Men: Det er nettopp behovet for en mindre snever debatt som utpeker Universitetsområdet på Ullandhaug til det opplagte alternativet. Der ligger nemlig de andre institusjonene som er nødvendige partnere i en framtidig klynge som sammen med et nytt sykehus og de viktigste kompetansemiljøene i næringslivet kan skape en helt ny industriutvikling basert på helse. Det har skjedd i andre byer hvor Stavanger har gode forbindelser. Houston er en av dem. Der har helseindustrien fått et dramatisk oppsving og konkurrerer med oljenæringen i omfang. Lang fartstid som oljeregion og vertskap for NASA har gitt Houston et teknologifortrinn og en innovasjonskultur. Dette er perspektiver som er langt viktigere for en sykehusplassering enn hvor bussveien skal gå de neste årene. Plasserer vi sykehuset i sitt rette element, altså Ullandhaug, så ordner vi også infrastrukturen.

Kanskje var det ikke så mange som trodde at Stavanger kunne bli en av verdens viktigste

energibyer for drøyt 40 år siden. Det er ikke bare djervheten som er viktig å ta med seg fra denne perioden dersom vi ønsker å ta et nytt sprang, men først og fremst de allerede godt dokumenterte overføringsmulighetene av teknologi fra energibransjen til helse. Bransjeorganisasjonen Norsk Olje og Gass har pekt på mange av dem. Teknologi som brukes til å overvåke borerigger i Nordsjøen overvåker også hjertepasienter i Houston. Laerdal Medical er globalt dagsordenssettende når det gjelder livredningsutstyr og trening, mens Lyses Altibox har løsninger når det gjelder velfersteknologi.

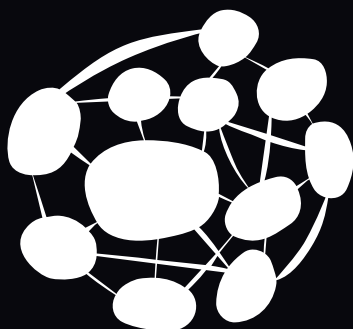
Helsenæringen er, i likhet med energibransjen, ekstremt kompetansekreven. Heldigvis er synergiene mellom disse åpenbare. Der er kanskje vår store framtidige mulighet, men makter vi å utnytte den? Eller snevrer vi inn diskusjonen rundt hvordan pasientene på et nytt sykehus enklest mulig skal komme seg hjem til Bryne eller Jørpeland etter behandling?

Nytt sykehus i Stavanger-regionen er ikke bare et spørsmål som helseminister Bent Høie og samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen bør befatte seg med, men definitivt også næringsminister Monica Mæland. Selv om ingen av oss som lever i dag trolig får oppleve at Norge går tom for olje, er det ingen tvil om at det i et langsiktig perspektiv må planlegges ut i fra at naturressursene våre tar slutt, samtidig som det er en risiko for at etterspørselen etter dem kan avta på grunn av ny teknologi og land som blir mer selvforsynte.

Det nasjonale forskningsprosjektet "Et kunnskapsbasert Norge" konkluderer med at høykostnadslandet Norge må satse på globalt orienterte kunnskapsnæringer som finner det attraktivt å lokalisere seg her. Handlingsrommet har vi nå, i de gode tidene. Da er det også nødvendig å se på finansieringsordningene for nye sykehus. Å overlate dette spørsmålet til investeringsevnen til Helse Stavanger som i dag, blir absurd når opptil 18 milliarder kroner skal reises. Kanskje det heller er nasjonen Norge som skal foreta denne investeringen? Verdensetterspørselen er sterkt økende, og avkastningen kan bli en del større enn de prosentene Statens pensjonsfond på rundt 5.000 milliarder kroner har i dag ...

Næringsforeningen, sammen med Greater Stavanger, besøkte nylig Rogalandsbenken på Stortinget hvor vi samkjørte oss når det gjaldt de viktigste næringspolitiske sakene. Sykehussspørsmålet var høyt på agendaen fra vår side. Beskjeden fra benken var klar: Bli enige om lokalisering raskest mulig! Da øker sjansene for nasjonalt gjennomslag. En kamp mellom våre to bykommuner om plassering vil nok ikke virke veldig imponerende.

Samtidig er det viktig med tilstrekkelig dokumentasjon. Derfor vil Forus Næringspark bestille en faglig rapport for å få belyst mulighetene på Ullandhaug. Å samle inn erfaring fra tilsvarende næringsklynger innenfor helse vil være en viktig del av den jobben. Det er betryggende at ledelsen for nasjonens desidert viktigste næringsklynge påtar seg den oppgaven.



NÆRINGSFORENINGEN

Gir kraft til vekst

POSTADRESSE

Næringsforeningen i Stavanger-regionen,
Postboks 182, 4001 Stavanger
TELEFON: 51 51 08 80.
E-POST: post@stavanger-chamber.no

NÆRINGSFORENINGEN ER TIL STEDE I HELE STAVANGER-REGIONEN – FRA DALENE I SØR TIL RYFYLKE I NORD.

Næringsforeningen har over 1.700 medlemsbedrifter, og over hele regionen har vi en lokal tilstedeværelse med egne ressursgrupper. Disse fungerer nærmest som lokalkontor og arbeider med lokale utfordringer, men i et regionalt perspektiv. Et grenseløst næringsliv i en stadig mer grenseløs region. Nå arrangeres det egne medlemsmøter i Egersund, Bryne, Gjesdal, Sandnes, Sola, Risavika, Randaberg, Rennesøy, i Ryfylke og selvfølgelig i Stavanger. Vi er på vårt aller beste når vi får til gode samarbeidsprosjekter – ofte sammen med det offentlige.

VISJON OG VERDIER

“Gir kraft til vekst” er Næringsforeningens visjon. Våre tre utvalgte verdier er “modig, dagsordensettende og godt vertskap”. Vertskapsrollen er sentral i en nettverksorganisasjon, og foreningen har lange tradisjoner i å ivareta rollen som samfunnsdebattant og pådriver for å ivareta medlemmenes interesser.

STRATEGISKE FOKUSOMRÅDER

De fem viktigste områdene Næringsforeningen skal levere på er infrastruktur, økt boligbygging, kompetanse, de to strategiske næringene energi og mat og Den grenseløse regionen. Herunder er det iverksatt 11 strategiske prosjekt.



23 RESSURSGRUPPER

Næringsforeningen er i underkant av 20 ansatte, men ca 250 medlemmer er organisert i foreningens 23 ressursgrupper. Disse jobber med spesifikke fagfelt som bygg- og anlegg, energi, IT eller matbransjen, eller de kan være geografisk basert. Ressursgruppene er viktige temperaturmålere blant medlemsbedriftene, og i egenskap av sin kompetanse og nettverk løfter de fram viktige saker og ulike prosjekter i samarbeid med administrasjonen. De bidrar også til høringsuttalelser, deltar i offentlige utvalg eller arrangerer medlemsmøter.



RENNESØY

Leder: Joar Gangenes. Tlf: 916 47 323
joar.gangenes@subsea7.com



ENERGI

Leder: Svein Olav Simonsen. Tlf: 905 96 822
sveinolav.simonsen@eu.weatherford.com



FORNYBAR STAVANGER

Leder: Rune Hersvik. Tlf: 916 35 724
rune@vind.no



BYGG OG ANLEGG

Leder: Egil Skjæveland. Tlf: 900 69 667
egil@oh-tomter.no



SYKKELLØFTET

Anne-Trine Benjaminsen. Tlf: 951 07 971
anne-trine.benjaminsen@akersolutions.com



MAT

Leder: Jostein Soland. Tlf: 480 33 000
soland@stavanger-chamber.no



STAVANGER SENTRUM

Leder: Arild Tvedt. Tlf: 906 35 442
arild.tvedt@tvedt-eiendom.no



SANDNES

Leder: Dag Halvorsen. Tlf: 982 67 702
dag@sig-halvorsen.no



RISAVIKA

Leder: David Ottesen. Tlf: 954 95 040
david.ottesen@risavika.no



FORUS

Leder: Svein Ivar Førland. Tlf: 906 44 191
sveinivar.forland@sandnes-sparebank.no



GJESDAL

Leder: Silje Eriksen Bølla. Tlf: 928 87 113
silje.eriksen.boella@sr-bank.no



JÆREN

Leder: Per Kvernland. Tlf: 908 53 339
per.kvernland@geograf.no



DALANE

Leder: Kolbjørn Rogstad. Tlf: 917 54 988
kolbjorn.rogstad@akersolutions.com



RYFYLKE

Leder: Ronny Hus. Tlf: 975 99 990
ronny@rush.no



DEN GRØNNE LANDSBYEN

Leder: Bent Bergersen. Tlf: 924 47 789
post@mxsportrandaberg.no



IT

Leder: Hans Bagstevold. Tlf: 911 37 644
hans.bagstevold@hatteland.com



TILRETTELAGT ARBEID

Leder: Arild Kastmann. Tlf: 932 67 958
arild.kastmann@jias.no



ENTREPRENØRSKAP

Leder: Else-Marie Sandvoll. Tlf: 979 81 883
97981883@online.no



KAPITALFORVALTNING

Leder: Rolf Johansen. Tlf: 905 40 179
rolf.johansen@formue.no



KULTURNÆRING

Leder: Anders Netland. Tlf: 478 78 600
an@sandnes-kulturhus.no



RESSURSGRUPPEN FOR SOLA

Leder: Mette Finnebråten. Tlf: 975 63 892
Mette@selandoptikk.no



INTERNASJONALE RELASJONER

Leder: Steinar Olsen. Tlf: 900 59 794
so1003@online.no



LEAN

Leder: Christine Wathne Seloter. Tlf: 995 07 261
christine.w.seloter@sr-bank.no

NÆRINGSFORENINGENS STYRE



Steinar Aasland
Leder



Ådne Kvernland
Nestleder



Odd B. Skjærseth



Tor Olav Gåsland



Ronny Hus



Ellen Wiik



Lill M. Knutsen



Cato Helmersen



Ruth-Hege Holst



Rett person på rett sted?



Spør de rette om råd.

Mosaique har vokst til å bli Stavangerregionens største innen headhunting og rekrutteringstjenester. Med 22 ansatte i Stavanger, Bergen og Oslo er vi en betydelig aktør innen våre områder.

Det som kjennetegner de ansatte i Mosaique er at vi alle har lang og god kjennskap til markedene vi jobber mot - HR, IT, O&G, engineering og ledelse.

I dagens marked er det en utfordring å finne nye medarbeidere. Det er ikke bare å finne en person med de rette kvalifikasjonene. Vedkommende skal også være riktig motivert og virkelig ha lyst på jobben. Vi har lyktes i et vanskelig marked, og våre bevis kommer i form av fornøyde kunder og kandidater.

MOSAIQUE
Headhunting

STAVANGER: Reidar Berges gate 9, 4013 Stavanger. OSLO: Dronning Eufemias gate 16, Vismabygget 0191 Oslo.
BERGEN: Lars Hilles gate 19, 5008 Bergen. E-post: info@mosaique.no • www.mosaique.no

Mosaique ble etablert i 2001 og tilbyr hele spekteret innen headhunting og rekrutteringstjenester. Vi bidrar med våre tjenester til olje- & gass-industrien og til IT- & konsulent-selskapene, og er mest sannsynlig det rekrutteringsselskap i Stavanger som besitter størst kapasitet på rekrutteringstjenester knyttet til permanente stillinger.

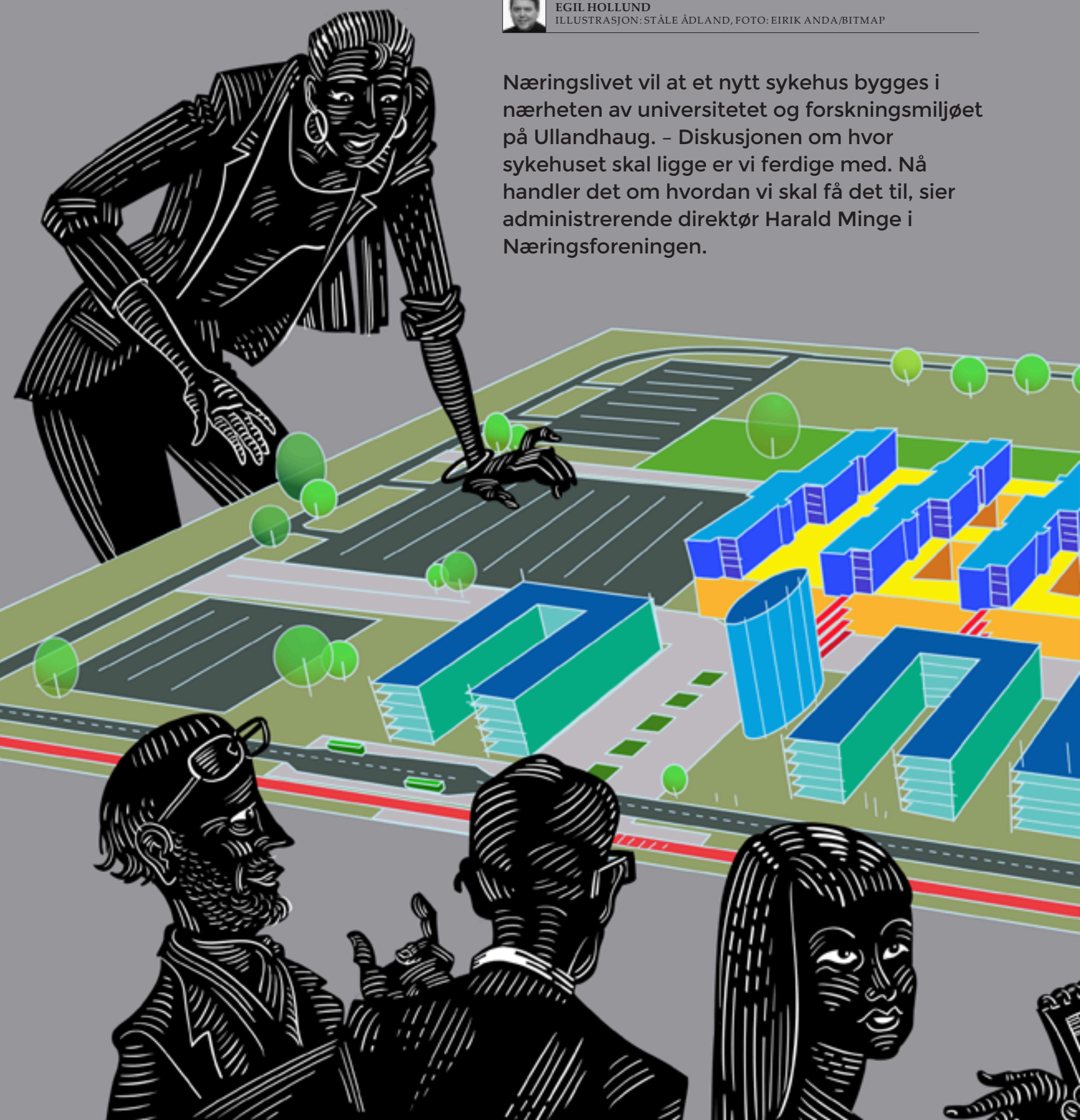
Våre tjenester varierer fra direkte søk og headhunting av ledere på alle nivå til bistand med rekrutteringen av fagspesialister - og vi finner motivert kompetanse for de fleste fagområdene.

Vil bygge nytt sykehus

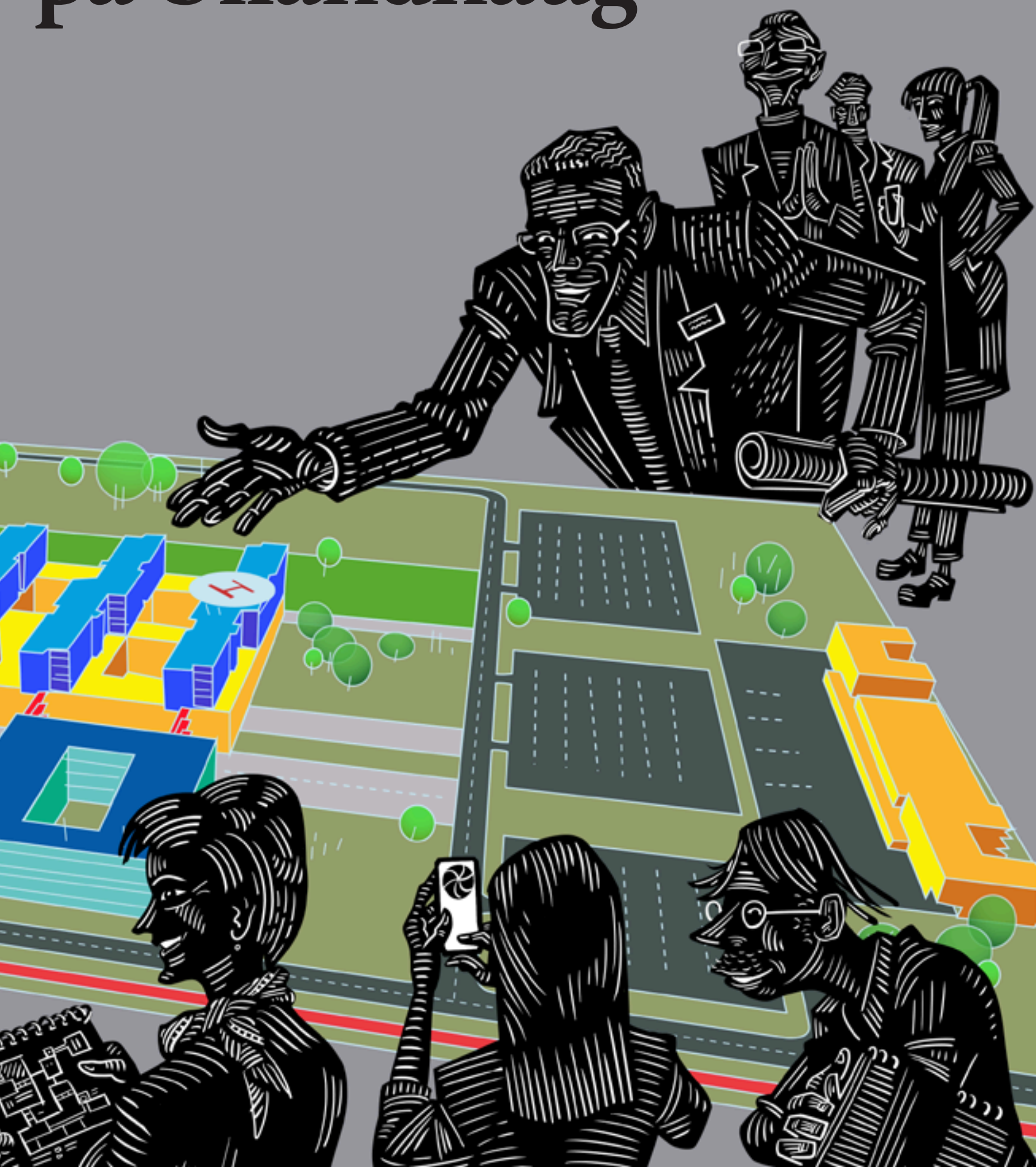


TEKST:
EGIL HOLLUND
ILLUSTRASJON: STÅLE ÅDLAND, FOTO: EIRIK ANDA/BITMAP

Næringslivet vil at et nytt sykehus bygges i nærheten av universitetet og forskningsmiljøet på Ullandhaug. – Diskusjonen om hvor sykehuset skal ligge er vi ferdige med. Nå handler det om hvordan vi skal få det til, sier administrerende direktør Harald Minge i Næringsforeningen.



på Ullandhaug



Punkt for punkt må vi belyse hvorfor det er maktpåliggende at plasseringen blir Ullandhaug.

Steinar Olsen

Spørsmålet om hvor et nytt sykehus i Stavanger-regionen skal ligge, har vært diskutert og jobbet med i næringslivet en god stund allerede. I Næringsforeningen er det en egen referansegruppe bestående av den erfarne næringslivsmannen og tidligere styreleder i Helse Stavanger, Steinar Olsen, administrerende direktør Stein Racin Grødem i Forus Næringspark, seniorrådgiver Nina Schieldrop Lie i DNB, daglig leder Cecilie Willgohs Melbye i Ipark Eiendom, i tillegg til Harald Minge i Næringsforeningen. Nina Schieldrop Lie sitter også i en ekstern arbeidsgruppe, på vegne av Næringsforeningen, som jobber med sykehuslokalisering.

- HVORFOR BØR NÆRINGSLIVET ENGASJERE SEG I HVOR SYKEHUSET SKAL PLASSERES?

STEINAR OLSEN:

- Sykehuset har flere dimensjoner enn å sørge for at befolkningen og pasientene får en best mulig behandling. Dersom vi kan samlokalisere sykehuset med forskning og utvikling, kan det veldig enkelt føre til industriutvikling i en slik skala at det også kan få betydning nasjonalt og internasjonalt. Det er åpenbart at sykehuset vil legge mest vekt på behandlingsaspektet og det helsefaglige, men samfunnet som helhet består jo av mer enn sykehuset. Vi må derfor legge til rette for at de investeringene som gjøres kan føre til verdiskaping parallelt og ut over det som er primærintensjonen. Vi er veldig gode i vår region innenfor noen elementer som vil være sentralt i framtidens medisinske utvikling. Vi er gode på signalteknologi, vi er gode på sensorteknologi og vi er gode på visualisering. Alt dette kommer fra olje- og gassindustrien. Klarer vi å pare dette med medisinsk forskning og medisinsk virksomhet, vil det gi oss store muligheter. Om ti år, eller 20 år, så vil sensorer, signaler fra kroppen og visualiserte bilder danne grunnlaget for medisinsk behandling. Det er en dimensjon som vi har særdeles gode muligheter for å kunne bidra til i vår region. Dermed kan vi få et nytt bein å stå på i framtiden. Vi har olje og gass. Vi har matindustrien. Over tid så ligger forholdene godt til rette for medisinsk utstyrsindustri og teknologi.

HARALD MINGE

- Utgangspunktet vårt for å diskutere plassering av et nytt sykehus, er at det kan bidra til å bygge opp et forskningsmiljø som igjen kan danne grunnlaget for en kommersiell klynge. Så vårt poeng er at samtidig som dette er et viktig regionalt og nasjonalt spørsmål for Helse- og omsorgsdepartementet, er det et like viktig spørsmål for Nærings- og fiske-ridepartementet. Det er den koplingen vi først og fremst er interessert i. Vi ønsker å løfte fram hvordan vi kan skape interesse for en næringsklynge tilknyttet medisin. Hvilken type næringer kan ligge i tilknytning til et sykehus? Vi ønsker å kartlegge hva som finnes av overføringsmuligheter fra energiindustrien. Vi registrerer jo at bransjen selv har begynt å snakke om nettopp slike muligheter. Blant annet har administrerende direktør i Norsk olje og gass, Gro Brækken, diskutert dette. Derfor tror vi det er fornuftig å gå ut bredt og kople på energibransjen, sammen med selskaper som Laerdal, Lyse og den kompetansen vi har på helse allerede. I tillegg bør vi også tenke finansiering og hvordan det kan løses, siden det heller ikke er på plass.

STEIN RACIN GRØDEM

- Forus Næringsparks hovedvirksomhet er utvikling. Samtidig har vi lenge vært opptatt av innovasjon og utvikling. Selskapet var en av stifterne av Rogaland Kunnskapspark, vi er involvert i Universitetsfondet og er på eiersiden i Ipark Eiendom. Derfor er vi også opptatt av plasseringen av et nytt sykehus og de muligheter en samlokalisering med universitetet og miljøet på Ullandhaug kan gi oss. Sterke kunnskapsmiljøer fører til innovasjon. Vi har en betydelig internasjonal klynge innen olje og gass. Den kompetansen kan krysses. Derfor er det viktig at de valgene vi gjør er framtidsrettede og gir oss mest mulig effekt.

- HVORFOR ER DET VIKTIG I DENNE SAMMENHENG AT SYKEHUSET PLASSERES PÅ ULLANDHAUG, OG IKKE FORBLIR PÅ VÅLAND ELLER FLYTTES TIL STOKKA?

STEINAR OLSEN

- Vi må se dette i et 100-årsperspektiv.

Der vi nå velger å legge sykehuset kommer det til å bli liggende lenge. Det er ganske visjonsløst å legge det langt fra resten av det akademiske miljøet. Dersom man i framtiden skal ha et medisinsk fakultet i Stavanger, er det viktig at sykehuset samlokaliseres. Ser du til utlandet, er sykehus og universitet i mange tilfeller én og samme organisasjon. Det er ikke uten grunn. Derfor heter det nettopp universitetssykehus mange steder i verden og bindingen er altså mye sterkere enn det vi har i Norge. Og det er helt logisk, siden symbiosen mellom de to organisasjonene gir så mye kraft til vekst i de næringer som ligger rundt. I Houston, som har mange fellestrekk med Stavanger-regionen, satset de på medisinsk utvikling på slutten av 80-tallet. I dag har de 150.000 ansatte i medisinsk virksomhet og det står for en like stor del av aktiviteten i området som olje- og gassindustrien. Derfor er det maktpåliggende for både sykehusets selv, universitetet, næringslivet og regionen å sørge for en samlokalisering på Ullandhaug. Vi må ikke slippe det fokuset fra oss et sekund.

HARALD MINGE

- Faren er at vi begynner å snakke om sykkelveier og avkjørsler i forbindelse med plasseringen av et sykehus, i stedet for å se på hva som kan samlokaliseres og som naturlig hører sammen av forskning og utvikling. Det er der diskusjonen må begynne. Vi kan ikke starte med å diskutere avkjørslene. Det blir en debatt med feil perspektiver. Legger vi bort det som handler om infrastruktur, så vil alle være enige om at det egentlig bare er ett alternativ. Et annet element er diskusjonen om hvilken kommune sykehuset skal ligge i. Det er heller ingen fruktbar diskusjon. Begge deler blir en perspektivløs debatt i forhold til spørsmålet om hva vår region skal drive med framover.

STEIN RACIN GRØDEM

- Jeg er veldig enig i det som her blir sagt. Ser vi 50 år tilbake i tid og den formidable utviklingen vi har hatt i regionen, må vi legge til sides diskusjoner som uansett lar seg løse og som vil ha liten betydning i framtiden. Men det vi vet har betydning, er at vi legger opp til de gode møteplassene slik at det kan skje fruktbar idéutvikling. Og da er ikke bare de formelle arenaene viktige.



Stein Racin Grødem, Harald Minge og Steinar Olsen argumenterte for hvorfor et nytt sykehus bør ligge på Ullandhaug. De er ikke i tvil om hva som er det beste for regionen.

Da kan et tilfeldig møte i en kantine eller på en parkeringsplass være like avgjørende. Derfor er en plassering tett ved hverandre på Ullandhaug viktig for regionen.

- HVA MÅ GJØRES FRAMOVER FOR AT VI SKAL KOMME VIDERE MED DISKUSJONEN?

STEINAR OLSEN

- Dersom vi skal få til et nytt sykehus slik vår ambisjon er, er vi nødt til å diskutere dette også med sykehuset selv. Vi må få fram den dimensjonen som de legger lite vekt på i sin vurdering, nemlig potensialet for næringsutvikling i regionen. Gjennom Næringsforeningen vil vi belyse de potensialer det er ved en lokalisering på Ullandhaug, slik at dette blir en del av sykehusets egen evaluering. Vi må sørge for at de kommer dit som de skal og må komme. Vi kan ikke bare sitte i ro og holde fast på det vi mener. Vi må nå ut til sykehusets ledelse. Punkt for punkt må vi belyse hvorfor det er maktpåliggende at plasseringen blir Ullandhaug.

HARALD MINGE

- Vi er jo allerede en del av prosessen gjennom en referansegruppe og deltar i utredningsarbeidet. Det betyr at næringslivet kan være med og ta føringen når det gjelder disse spørsmålene – og følge det opp. Det som også skal skje er at vi skal lage en konferanse til høsten der vi bringer inn en del kompetanse og inspirasjon fra andre regioner nasjonalt og internasjonalt som har lykket med dette. Ganske enkelt se på hva som er beste praksis. I tillegg har du selvsagt myndighetskontakt. Det er ganske nytt at ordføreren i Stavanger, Christine Sagen Helgø, og den politiske ledelsen i byen har tatt et standpunkt til fordel for Ullandhaug. Det bidrar selvsagt veldig positivt til saken. Men vi kan ikke si oss fornøyd med det. Vi vil bruke vårt nettverk og se på hvordan vi kan få belyst fordelene med Ullandhaug enda bedre. Det vil også være viktig å få utarbeidet en faglig analyse, slik Forus Næringspark har tatt initiativ til. Så alle sider rundt potensialet for næringsutvikling og klyngedannelse, vil vi sørge for å belyse. Så får andre ta seg av de andre sidene rundt valget av plassering.

STEIN RACIN GRØDEM

- Et klart og tydelig budskap der alle argumenter for Ullandhaug blir belyst, er viktig. Derfor ønsker vi en faglig rapport som gir oss en redegjørelse for erfaringer fra andre tilsvarende miljøer i inn og utland, slik at vi kan få dokumentert effekten av samlokalisering.

- HVILKE FELLER KAN VI GÅ I SOM GJØR AT SAMLOKALISERING PÅ ULLANDHAUG IKKE BLIR EN REALITET?

STEINAR OLSEN

- Sykehuset trenger mer plass og det trenger en oppgradering. Det kan også skje der sykehuset ligger i dag. Men det er ikke framtidsrettet, verken for sykehuset eller regionen som helhet. Det politiske miljøet i Norge må ganske enkelt ikke frarøve regionen vår å satse på en utbygging som står seg og som kan gi oss et velfungerende og godt sykehus i mange år.

HARALD MINGE

- Faren her er at det kommer inn



- Vi må sørge for at innovasjon og næringsutvikling blir en viktig del av debatten, sier Stein Racin Grødem.



- Jeg er ikke i tvil om at Ullandhaug blir alternativet til slutt. Spørsmålet er hvor mange slalåmløyper og omkamper som skal til før vi når dit, sier Harald Minge.



- Vi må se dette i et 100-års perspektiv. Der vi nå velger å legge sykehuset kommer det til å bli liggende lenge, sier Steinar Olsen.

andre motiver enn det som alle ser er det optimale alternativet. Vi har ikke råd til en lokaliseringsdebatt basert på noe annet enn det som alle forstår er det beste for regionen, nemlig ønske om en samlokalisering med universitetet. Diskusjoner i retning av hvilken kommune sykehuset skal ligge, må bare legges død med en gang. Kommunegrensene må bare slettes fra bevisstheten – og så må vi kun tenke på hvor sykehuset optimalt bør ligge. Det vil tjene hele regionen. I framtiden vil nok også sykehuset i større grad betjene et enda større område etter hvert som mobiliteten i befolkningen økes, og da blir kommunegrensene enda mer uvesentlige. En annen fare er at diskusjonen om avkjørsler og påkjørsler stikker for mange kjepper i hjulene. Jeg er ikke i tvil om at Ullandhaug blir alternativet til slutt. Spørsmålet er hvor mange slalåmløyper og omkamper som skal til før vi når dit på grunn av manglende styringsfart og forstyrrende diskusjoner.



Vi har ikke råd til en lokaliseringsdebatt basert på noe annet enn det som alle forstår er det beste for regionen.

Harald Minge

STEINAR OLSEN

- Skaper vi en bred regional enighet om plassering på et tidlig som mulig tidspunkt, blir det mye lettere i forhold til sentrale myndigheter. Vi så det motsatte eksempelet på det i forbindelse med Ryfast. Dersom det hadde vært bred enighet om vegprosjektet fra starten av, hadde vi kunnet kjørt gjennom tunnelen for fem-seks år siden. Lange debatter og forlengelse av prosessene forsinker gjennomføringen og det forsinkes

verdiskapingen. Vi må unngå omkamp på omkamp gjennom å ha en god dialog med de høringsinstanser som vi vet skal uttale seg.

STEIN RACIN GRØDEM

- Vi må sørge for at innovasjon og næringsutvikling blir en viktig del av debatten. Velges en annen plassering enn Ullandhaug er det ingen undergang, men vi må få fram hvilken stor mulighet dette er til å skape innovasjon og utvikling - og at denne muligheten må vi ta godt vare på.

STEINAR OLSEN

- Dagens finansieringsordning for sykehusutbygginger er også en trussel som kan hindre byggingen av et nytt sykehus på en ny tomt. Vi er avhengige av at det blir tatt noen grep som gjør at finansieringskostnaden kan fordeles over lengre tid. Alternativet er at sykehuset bruker ufattelig med penger på nødvendig vedlikehold av gamle bygninger og en mindre optimal drift enn det som er mulig å få til i et nytt sykehus.

Kan flytte inn i 2025



Et av alternativene til nytt sykehus er å utvide og modernisere på Våland. Men i utgangspunktet er plassen som er tilgjengelig der i minste laget. Illustrasjon: Leiv Nes Arkitekter.

De vil ta valget til neste år og starte byggingen innen 2017. Et nytt Stavanger universitetssykehus kan dermed stå ferdig innen 2025. – Det blir en omfattende prosess og spørsmålet om plassering er krevende, fastslår prosjektdirektør Marit Elise Sandve Myrland i Helse Stavanger.

Hun leder Helse Stavanger HFs arbeidet med å utrede og foreslå hvor sykehuset skal være i framtiden. Per dags dato jobbes det som kjent med tre ulike alternativer: Et delvis nytt, utvidet og modernisert sykehus på nåværende sykehusområde på Våland, et nytt sykehus på ny tomt i ett byggetrinn eller et nytt sykehus på ny tomt i to byggetrinn. De to nye tomtene som vurderes er Stokka i Sandnes og Ullandhaug. Styret i Helse Stavanger HF vil ta det endelige valget til neste år – og målet er at et nytt sykehus skal stå ferdige i 2024 eller 2025.

– Vi planlegger med utgangspunkt i det behovet vi vil ha i 2025. Vi snakker da om et sykehus på 275.000 kvadratmeter totalt, forteller Sandve Myrland.

I dag disponerer Stavanger universitetssykehus rundt 200.000 kvadratmeter. Rundt 43.000 kvadratmeter er innleide lokaler, blant annet er hudavdelingen lokalisert i Bekkefaret, røntgen og dagkirurgi i Hillevåg. På Våland disponerer sykehuset vel 130.000 kvadratmeter, fordelt på i overkant av ti bygninger – den eldste fra 1927.

– Det er bygget på og bygget nytt i en rekke omganger. De siste prosjektene er Mottak, Observasjons- og behandlingsavdelingen (MOBA), sykehushotellet og ungdomspsykiatrien nå etter årtusenskiftet, forteller Sandve Myrland.

TRANGT OG GAMMELT

Tankene om å bygge et nytt sykehus på en ny tomt er imidlertid ikke ny. Allerede

i 2001 ble et nytt sykehus på Ullandhaug, i nærheten av et den gangen framtidig universitet, diskutert.

– Det begynner virkelig å bli trangt om plassen på Våland. Selv om vi tar i bruk området der den gamle Stavanger offshore tekniske skole (Teknikken) ligger i dag, vil det være krevende å bygge det vi har behov for, sier Sandve Myrland.

Tallenes tale er ganske klar. Et sykehus som er 275.000 kvadratmeter stort er beregnet til å kreve rundt 2-300 mål stor tomt. På Våland er det tilgjengelig i underkant av 200 mål, selv når Teknikken tas i bruk.

– Vi vurderer også behovene videre mot 2040. Trolig vil vi da ha behov for en ytterligere utvidelse. Byggehøyder vurderes på alle tomtealternativene og

særlig på Våland må en vurdere om det blir nødvendig å bygge høyere enn det som er tillatt i området i dag, forteller Sandve Myrland.

18 MILLIARDER

Ikke overraskende er det prislappen som er den største utfordringen. Et helt nytt sykehus kan koste opp mot 18 milliarder kroner. Det er langt over den investeringsnivåen Helse Stavanger har i dag med dagens investeringsregime. Dersom ikke regjeringen og Stortinget endrer måten sykehus skal finansieres på, har foretaket beregnet at det vil være mulig å bygge for åtte milliarder fram mot 2025.

- Slik finansieringen er i dag, må et nytt sykehus på en ny tomt, bygges i flere etapper der deler av driften fortsetter på Våland inntil alt kan samles på en ny tomt, påpeker Sandve Myrland.

Derfor jobbes det også med tre ulike konsepter. Utbygging og renovering på Våland og to ulike tosentemodeller på vei til nytt sykehus.

- Det er imidlertid en rekke utfordringer



Prosjektdirektør Marit Elise Sandve Myrland i Helse Stavanger planlegger med utgangspunktet i sykehusets behov i 2025, men vurderer også videre utvikling fram mot 2040.



Illustrasjon: Leiv Nes Arkitekter

knyttet til å bygge nytt på Våland, samtidig som det nødvendigvis må være drift på sykehuset. Vi kan se for oss at det bygges nytt på en del av området først, før vi så flytter over og fornyer den gamle delen. Vi vil imidlertid neppe oppnå en totalitet og en optimalt effektiv drift, slik vi kan det i en helt ny bygningsmasse som blir tilrettelagt helt slik vi ønsker det, sier Sandve Myrland.

Det er heller ingen hemmelighet at de medisinske miljøene anbefaler å bygge nytt på en ny tomt. De har vanskelig for å se for seg at de skal drifte et sykehus på en byggeplass i kanskje seks-sju år.

UNIVERSITET OG NÆRINGS LIV

Både Stokka i Sandnes og universitetsområdet på Ullandhaug og Grannes vil trolig kunne tilfredsstille sykehusets arealkrav og vel så det. Begge deler ligger tett ved E39. Grannes-alternativet ligger i området ved diagonalen og Ipark, mens Stokka i Sandnes ligger i forlengelsen av

Forus på vestsiden av E39. Det er trafikale utfordringer begge steder. Stokka er dessuten regulert til landbruksformål. Signalene fra Fylkesmannen er at Stokka kan frigis, men bare dersom det ikke eksisterer andre alternativer.

- Fordelene på universitetsområdet er utvilsomt samlokalisering med universitetet og forskningsinstitusjonene. Vi kommer også i nærheten av en del bedrifter og miljøer som er spennende for sykehuset der oppe. Jeg tenker både på olje- og energisektoren og Måltidets hus, som begge to kan bidra til en spennende utvikling, sier Sandve Myrland.

Hun fortsetter:

- Men først og fremst skal vi bygge det sykehuset som er det beste alternativet for pasientene våre og befolkningen vår.

Det er snart 100 år siden Amtsykehuset tok et stort og modig steg og flyttet fra Bergelandsgata i sentrum til Våland. Kanskje det er på tide å ta et nytt steg og flytte videre fra Våland?

STOKKA

- + Et nytt bygg kan driftes optimalt og effektivt.
- + Trolig nok plass, også til framtidige utvidelser.
- + Kan bygges uten å påvirke eksisterende drift på dagens sykehus.
- Må trolig bygges ut i etapper, og krever dermed drift to steder i noen år, grunnet høy pris.
- Har ikke det samme potensiale for høy kollektivandel, gange og sykkel for ansatte.
- Området er i dag regulert til landbruk.
- Ikke samlokalisering med universitetet.

VÅLAND

- + Billigere å benytte deler av eksisterende bygningsmasse.
- + Tett på eksisterende infrastruktur og sentrum.
- + Potensiale for høy kollektivandel, gange og sykkel for ansatte (selv om det krever investeringer).
- Vanskelig å drifte optimalt i gammel bygningsmasse.
- Vanskelig å drifte sykehus i byggeperioden.
- For liten plass.
- Ikke samlokalisering med universitetet.

UNIVERSITET SOMRÅDET

- + Et nytt bygg kan driftes optimalt og effektivt.
- + Trolig nok plass, også til framtidige utvidelser.
- + Samlokalisering med universitet og forskningsmiljøer.
- + Kan bygges uten å påvirke eksisterende drift på dagens sykehus.
- + Potensiale for høy kollektivandel, gange og sykkel for ansatte (selv om det krever investeringer).
- Må trolig bygges ut i etapper, og krever dermed drift to steder i noen år, grunnet høy pris.



Lei av at verdifulle medarbeidere må bruke tid i kø?

Dobbeltsporet har 97%* punktlighet og gjør arbeidsreiser mer forutsigbare og presise.

Kontakt oss i dag for et tilbud på kontorlokaler.

Ring 997 37 758
2020park.no

*) Tall fra Jernbaneverket. 2011

2020park™

Velkommen til Pulpit 2014!



Felix Baumgartner

Torsdag 18. september braker det nok en gang løs i Stavanger konserthus. Da møter dere blant andre Felix Baumgartner. Han er verdens råeste fallskjermhopper og «Supersonic Felix» blant venner. «Supersonic Felix» er mannen som hopper i fallskjerm fra 39.000 meter og bryter lydmuren. Vi gleder oss allerede til Pulpit!



TEKST:
FRODE BERGE

I et råsterkt og variert Pulpit-program er vi svært glade for å presentere Felix Baumgartner. Dette er mannen som bokstavelig talt har stått på toppen av verden. I oktober 2012 knuste han den 57 år gamle verdensrekorden da han kastet seg ut fra 38.969 meters høyde over ørkenen i New Mexico, USA. På veien ned brøt han lydmuren, og nådde en hastighet på 1.357 kilometer i timen. Dermed satte han også verdensrekord i hastighet for «mennesker i fritt fall».

I denne ville ferden fikk han bruk for alle sine ekstreme ferdigheter som fallskjermhopper og basehopper. Felix Baumgartner er en mann som bryter grenser. Han er også en dyktig kommunikator,

noe du vil oppleve på Pulpit 2014 når han forteller historien sin om «Achieving the Impossible».

KONKURRANSEKRAFT

Pulpit handler om konkurransekraft, og vi kan love et tungt og spennende faglig program, kombinert med velsmakende muligheter for mingling i det flotte konserthuset vårt. Alt selvsagt ispedd kulturinnslag på høyt nivå.

ANDRE FOREDRAGSHOLDERE:

Joshua Cooper Ramo: The Age of the Unthinkable

Joshua Cooper Ramo er visepresident i Kissinger Associates og styremedlem i Starbucks og FedEx. Han var historiens yngste utenriksredaktør i TIME Magazine. Cooper Ramo er amerikansk-kinesisk og besitter stor kunnskap og dyp forståelse

av de økonomiske, sosiale og kulturelle drivkreftene bak Kinas sterke økonomiske vekst. I tillegg er han forfatteren bak den kritikerroste boken og internasjonale bestselgeren «The Age of the Unthinkable». Her formulerer han en radikal modell for hvordan bedrifter kan møte usikkerhet og risiko på en offensiv måte. Joshua Cooper Ramo er en svært ettertraktet foredragsholder på den internasjonale scenen.

Bruce Dickinson: Jump - and the net will appear

Bruce Dickinson er en svært allsidig mann. Iron Maiden-vokalist, entreprenør og pilot. Aller mest kjent er han som frontfigur i Iron Maiden, et av historiens mestselgende hardrock-band. Rockelegenden spiller imidlertid på flere strenger, og er en dyktig entreprenør. Nå for tiden jobber han med å etablere et verksted for vedlikehold av fly med 1.500 ansatte i Wales. Bruce Dickinson er fort-



satt høytssvevende, som pilot i en Boeing 757.

Anita Krohn Traaseth: Hvordan beholder vi konkurransekraften?

Anita Krohn Traaseth har fram til nå vært administrerende direktør Hewlett-Packard Norge, men ble nylig ansatt som administrerende direktør i Innovasjon Norge. I tillegg til å være en høyt respektert næringslivsleder, er hun en kjent og populær blogger under «kunstnernavnet» Tinteguri. Krohn Traaseth ga tidligere i år ut boken «Godt nok for de svina- en leders refleksjoner om mot, sårbarhet og troverdighet». Boken gikk rett inn på bestselgerlisten for generell litteratur. Anita Krohn Traaseth er kjent som en svært energisk og inspirerende foredragsholder.

Lars Kristian Stråtveit: Fra Konge Klær til NIKE's hovedkvarter

Lars Kristian Stråtveit er «bare» 24 år,

men har hatt en usedvanlig spennende jobbkarriere. Som elev på Hetland videregående skole ledet han ungdomsbedriften Konge Klær UB. Erfaringene fra Hetland var av uvurderlig betydning da han senere søkte jobb som Merchandise Planner ved NIKES europeiske hovedkontor i Amsterdam. NIKE er et av verdens sterkeste merkevarenavn, og Lars Kristian Stråtveit fikk jobben i knallhard konkurranse med et stort koppel sterke søkere. På Pulpit forteller han historien sin i samtale med konferansier Aslak Sira Myhre.

Kyrre Martinius Knudsen: "Utsikter for regionen – har vi omstillingsevne og konkurransekraft til å bli morgendagens vinner?"

Kyrre Martinius Knudsen er sjeføkonom i SpareBank 1 SR-Bank. Han har bakgrunn fra Statoil, Norges Bank og Finansdepartementet, og er en av regionens mest skarpskodde analytikere innen økonomi og næringsliv.

Dr. Thierry Dupont: Nordmenn i verdensbildet

Dr. Dupont er en av verdens mest anerkjente trendforskere. Han vil på Pulpit 2014 fokusere på kommende megatrender og lansere en rykende fersk analyse av hvordan vi nordmenn oppfattes i verdensbildet - på godt og vondt.

Konferansier: Aslak Sira Myhre

Aslak Sira Myhre er en profilert, belest, engasjert og meningssterk samfunnsdebattant. I fjor ledet han 800 deltakere gjennom Pulpit på glitrende vis. Vi er glade for at Aslak stiller som konferansier også i år!

Det hele rundes av med vår egen Morten Abel før vi samles til god mat, drikke og trivelig drøs i den praktfulle konserthusfoajeen.

Velkommen til Pulpit 2014!

Derfor gleder vi oss til Pulpit!

Årets Pulpit er det tredje i rekken. Vi ser at mange av deltakerne kommer tilbake, og er i ferd med å bli gjenangere. Det er hyggelig å høre at mange allerede gleder seg til 18. september. En av dem er Else-Marie Sandvoll. Hun er daglig leder av Begeistringsbedrifter og erklært Pulpit-fan.



TEKST:
FRODE BERGE

Målene for konferansen er klare: Pulpit skal være en konferanse på internasjonalt nivå, ha nasjonal betydning, og sette dagsorden i den regionale debatten om konkurransekraft. Pulpit er for alle, men er særlig attraktivt for personer på leder- eller mellomledernivå i privat og offentlig virksomhet.

Rosenkilden har tatt en prat med et representativt utvalg tidligere Pulpit-deltakere. Vi har spurt dem om hvordan de opplevde Pulpit i 2012 og 2013, og om de vil delta også i år.

Else-Marie Sandvoll, daglig leder, Begeistringsbedrifter

- Jeg deltok på Pulpit både i fjor og i forfjor. For meg har dette vært vanvittig flotte opplevelser. Programmet er selvsagt viktig og har inneholdt mange høydepunkter. Jeg glemmer aldri Nando Parrado fra flystyrten i Andesfjellene, lederguru Tom Peters eller The Economist-redaktøren Zanny Minton Beddoes.

- Den sosiale delen av Pulpit er like viktig. Dette er en fantastisk mulighet til treffe folk i en avslappet atmosfære, pleie nettverk og bli kjent med nye folk. Pulpit er en vitamininnspøyting i en travel hverdag.

- For meg er også Pulpit en konferanse der det er naturlig å ta med mannen min. På



Else Marie Sandvoll er daglig leder for enkeltmannsforetaket Begeistringsbedrifter. Hun er også begeistret for Pulpit, og gleder seg til 18. september. Da deltar hun for tredje året på rad.

denne måten får han et inntrykk av hva jeg jobber med, og en anledning til å møte folk i nettverket mitt. Han hadde stort utbytte av fjorårets Pulpit.

- Det jeg har hørt om programmet i år virker veldig bra, og jeg har allerede meldt meg på. Blir spennende å høre Lars Kristian Stråtveit, den unge stavangergutten som nå jobber i NIKE sitt hovedkvarter, og ikke minst Felix Baumgartner. Jeg gleder meg!

Svein Olav Simonsen, Business Group Manager, Weatherford Norge

- Pulpit er en jysla kjekke dag på alle måter. Programmet holder høyt nivå, og jeg får oppleve foredragsholdere som jeg aldri vil møte andre steder. Samtidig er rammene rundt Pulpit strålende. En fantastisk konferansesal, og en lekker foajé til mingling. Muligheten til å møte forretningsforbindelser, venner og kolleger i en slik flott setting er nesten like viktig som

selve programmet. For meg er Pulpit den viktigste møteplassen hele året.

- Jeg skal delta 18. september og gleder meg!

Hans Inge Skadberg, Store Manager, IKEA Forus

- Jeg deltok sammen med hele ledergruppen i 2012, og vi hadde en flott dag. Programmet holdt et svært høyt nivå, og en mann som Nando Parrado gjorde et uutslettelig inntrykk. Vi hadde meldt på hele ledergruppen også i fjor, men da dukket det opp en sak som dessverre gjorde at vi ble forhindret. Det jeg har hørt av programmet i år høres også veldig bra ut, og vi kommer til å sende folk også i år!

Marit Boyesen, rektor, Universitet i Stavanger

- Som universitet er vi opptatt av å være tett på regionens nærings- og arbeidsliv.



Glad i Pulpit: Hans Inge Skadberg



Glad i Pulpit: Svein Olav Simonsen



Glad i Pulpit: Dag Terje Klarp Solvang



Glad i Pulpit: Marit Boyesen

På Pulpit-konferansen møter du sentrale aktører, opplever interessante foredrag og gode diskusjoner i flotte omgivelser i Konserthuset. Deltakelse på Pulpit frister til gjentakelse.

Dag Terje Klarp Solvang, daglig leder, Melvær & Lien

- Pulpit har så langt vært en veldig

kjekk opplevelse for meg. I fjor benyttet vi arrangementet til å invitere kunder med på foredrag og å avslutte med en middag. Det å bli inspirert og utfordret av gode foredragsholdere i lag med gode kunder er svært nyttig. I tillegg treffer man alltid noen man ikke kjenner fra tidligere. Det er også veldig kjekt!

- Jeg planlegger å delta med noenlunde

samme opplegg i år. Dette vil jo selvfølgelig avhenge av at jeg finner programmet spennende nok. Nettnetverksarenaen og de fysiske premissene er på plass, men Pulpit må levere på relevante foredragsholdere som øker min konkurransekraft. Det er hovedgrunnen til at jeg vil velge Pulpit foran andre konferanser.



FLEKSIBLE KONTORLOKALER SØKER IDÉRIKE BEDRIFTER

Gode ideer er glad i god plass. Det har vi her hos Ipark på Ullandhaug. Til deg også, dersom du er en kunnskaps- eller kompetansebedrift på jakt etter et sted å trives og vokse.

Ipark er et internasjonalt senter for innovasjon, forskning og næringsutvikling. Vi har i dag rundt 130 leietakere som utgjør et spennende, variert miljø der alle drar fordel av

sentral beliggenhet, gode fellestjenester og en hyggelig atmosfære. Vi har totalt 35 000 m² med kontorlokaler fordelt på 8 bygg og kan tilby avtaler i ulike prisklasser. Du kan være liten eller mellomstor, nystartet eller etablert – vi finner løsningen som passer.

Er du interessert i å bli en del av Ipark, ringer du oss på 51 87 40 00. Du kan også lese mer på www.ipark.no.



ipark
INNOVASJONSPARK
STAVANGER



A photograph of two women walking on a city street. The woman on the left is wearing a black blazer over a light blue button-down shirt and dark trousers. The woman on the right is wearing a dark blue blazer over a grey tank top and dark trousers. They are both smiling and looking towards the right. In the background, other pedestrians and a modern building with large windows are visible.

De forvalter 302 milliarder kroner

2300 ansatte jobber i finansnæringen i Stavanger-regionen. Totalt forvalter bransjen over 300 milliarder kroner, i tillegg til den ordinære bankvirksomheten. – Vi har et dynamisk og voksende investeringsmiljø, sier Rolf Johansen i Formuesforvaltning.



Erika Berle, Karen Thorsen
Vatnamot, Rolf Johansen og Bernt
Arne Ødegaard er blant de som står
bak undersøkelsen, som er et initiativ
fra Ressursgruppen for kapital-
forvaltning og som er gjennomført i
samarbeid med Handelshøgskolen
ved Universitetet i Stavanger (UiS).

Store utenlandske aktører kommer hit for å investere pengene sine. Det gjelder både innenfor Private Equity (PE) og fond.

Rolf Johansen, leder i Ressursgruppen for kapitalforvaltning



TEKST:
EGIL HOLLUND
FOTO: EIRIK ANDA/BITMAP

Rolf Johansen er også leder av Næringsforeningens ressursgruppe for kapitalforvaltning. I samarbeid med Handelshøgskolen ved Universitetet i Stavanger (UiS), har de kartlagt bransjen i regionen. Det ble gjort lignende analyser i 2003 og 2006. Bransjens samlede kapitalforvaltning har vokst betydelig siden 2006, da den samlede kapitalen var på 190 milliarder kroner. I 2003 var tilsvarende tall 40 milliarder.

Når ressursgruppen skal forklare veksten, handler det blant annet om en betydelig regional velstandsvekst som har gitt grunnlag for flere finansaktører - og ikke minst vekst hos de etablerte selskapene.

KUNNSKAPSHUB

Karen Thorsen Vatnamot fra Energy Ventures, som også er medlem i ressursgruppen, mener at en del av veksten og utviklingen skyldes at Stavanger-regionen er i ferd med å komme på kartet som en kunnskapshub innenfor energinæringen.

- Også utenlandske aktører henvender seg til finansbransjen i Stavanger-regionen når de ønsker å investere i energiselskaper, forteller hun.

Kunnskap skaper med andre ord arbeidsplasser og vekst i finansnæringen i byen, men det tilgjengeliggjør også kapital for øvrig næringslivet og industri - og da selvsagt særlig energibransjen. På den måten er finansbransjen en viktig aktør som er med og skaper verdier langt ut over egen virksomhet - og gjør at gründerbedrifter og vekstselskaper får bedre vilkår til å utvikle seg. Så samtidig som god lønnsomhet og mye kapital i regionen danner grunnlag for vekst i finansmiljøet, bidrar også dette miljøet til ny vekst.

- Store utenlandske aktører kommer hit for å investere pengene sine. Det gjelder både innenfor Private Equity (PE) og fond, påpeker Johansen.

Det er denne spisskompetansen innenfor energi, olje og gass som skiller finansbransjen i Stavanger fra det samme miljøet i de andre byene i Norge.

- Her finner du bransjespesifikke

fond tuftet på kunnskap fra industrien.

Dette skiller seg ut både nasjonalt og internasjonalt, sier Vatnamot.

Det er heller ingen tvil om at Stavanger har hatt dyktige fondsforvaltere, med Skagenfondene i spissen - og som har bidratt stort til veksten.

2300 ANSATTE

Undersøkelsen som ressursgruppen har gjennomført, omfatter hele finansbransjen. I dette inngår både investorer, forvaltere og rådgivere, finansiering og kreditt - og også deler av forsikringsbransjen. Inkludert bankvirksomhet, snakker vi om en kapitalstørrelse totalt på rundt 700 milliarder kroner i Stavanger-regionen. Vel 300 milliarder av dette er altså kapitalforvaltning. Rundt 2300 ansatte sørger for at hjulene går rundt. 1600 av disse jobber med tradisjonell bankvirksomhet, mens de resterende 700 fordeler seg på finansieringsselskaper, meglervirksomhet, Private Equity, uavhengige porteføljeforvaltere og andre.

- Det er en betydelig næring som er både misforstått og ikke forstått. Det er ikke like enkelt for dem som ikke jobber i bransjen å forstå hva de ulike aktørene gjør. En slik undersøkelse og analyse som vi nå har gjennomført, håper vi at kan bidra til det og illustrere mangfoldet i næringen, sier Johansen.

VIDERE VEKST

Totalt 37 selskaper opererer innenfor finans. I tillegg har du investorene, som omfatter kommunene, private aktører og familier. Det er også ulike fond, som Folkefondet, Lærdals Fond for Akuttmedisin og Sparebankstiftelsen SR-Bank, forsikring og pensjonskassene til selskaper som Statoil, CHC og Conoco Phillips.

- Hva skal til for at bransjen skal vokse videre?

- Det kanskje aller viktigste er kompetanse og rekruttering. Vi trenger å vise igjen som et betydelig finansmiljø med muligheter for de som ønsker å satse, sier Vatnamot.

Hun får støtte fra professor Bernt Arne Ødegaard ved Universitetet i Stavanger, som også sitter i ressursgruppen.

- Samarbeidet med bransjen er bra og har vært bra lenge. Men både bransjen og vi trenger å bli mer synlige, ikke minst utenfor vår egen region, påpeker han.



SELSKAPENE I FINANSBRANSJEN

Grieg Investor
Formuesforvaltning
Hausta Kapitalforvaltning
Stavanger Asset Management
Danske Bank
SpareBank 1 SR-Bank
DNB
Nordea
Handelsbanken
Sandnes Sparebank
Storebrand
Pareto
Swedbank First Securities
Optimum
Agasti/Navigea
Stolt Finans
Sparebanken Vest
Skagenfondene
SR-Forvaltning
Energy Ventures
HitecVision
Procom Venture
Såkorn Invest
Statoil
Technology Invest
Progressus
Ipark
Stavanger Venture
Cinclus
Agasti Wunderlich Capital Markets
SR-Bank Markets
DNB Markets
Klepp Sparebank
Time Sparebank
GE Capital
SR-Finans



FORDELING AV KAPITAL

Banker: 305 mrd.
Fond: 122 mrd.
Pensjonskasser: 67 mrd.
Private familier: 51 mrd.
Andre porteføljer: 43 mrd.
Private Equity: 36 mrd.
Finansieringsselskaper: 26 mrd.
Forsikring: 22 mrd.
Uavhengige porteføljer: 7 mrd.
Mandater: 6 mrd.
Stiftelser/organisasjoner: 3 mrd.
Offentlig investering: 2 mrd.



- Store utenlandske aktører kommer hit for å investere pengene sine, sier Rolf Johansen.



- Det er PE-fond som er større enn våre i Oslo, men de er generelle og generelle fond er det mange av, sier Karen Thorsen Vatnamot.



Erika Berle er studenter på Handelshøgskolen. Hun har jobbet mye med faktagrunnlaget i undersøkelsen.



- Både bransjen og vi trenger å bli mer synlige, sier professor Bernt Arne Ødegaard ved Universitetet i Stavanger, som også sitter i Ressursgruppen for kapitalforvaltning.

YOUR MULTIVISUAL PARTNER

FILM PRODUCTION | PHOTO | EXHIBITION | SIGNAGE | PRINTING



Churchill var inte heller klok

”Churchill var inte heller klok” er tittelen på teaterstykket som ble vist i Sandnes kulturhus 6. mai. Forestillingen handler om personer med funksjonsnedsettelse sin kamp for å få jobb.



TEKST:
TRUDE REFVEM HEMBRE
FOTO: EIRIK ANDA/BITMAP

Hvordan kan næringslivet øke både produktivitet og trivsel ved å ansette medarbeidere som har redusert arbeidsevne, men stor arbeidsvilje?

Dette temaet tok Næringsforeningens ressursgruppe for tilrettelagt arbeid opp på teaterlunsjmøtet i Sandnes. Arbeidsplasser med mangfold får et bedre arbeidsmiljø, mer toleranse og hvor trivsel er produktivitetsfremmende. Ressursgruppen hadde i samarbeid med LMS – Lærings og mestringssenteret ved SUS og HBF – Handikappede barns foreldreforening, invitert Östra Teatern fra Stockholm til å framføre deres siste teaterforestilling.

RETT PERSON PÅ RETT STED

Churchill hadde en bipolar lidelse, men i den situasjonen landet og verden var i da han var statsminister, var han rett person på rett plass. Også i teaterstykket får vi eksempler på hva personer med funksjonsnedsettelse kan bety for arbeidsmiljøet.

Arild Kastmann, leder av ressursgruppen for tilrettelagt arbeid og administrerende direktør i Jæren Industripartner, mener det er viktig at vi bruker andre virkemidler enn harde fakta for å sette ting i perspektiv og få oss til å tenke.



Forestillingen ble vist tre ganger 6. mai i lille sal på Sandnes kulturhus. Her fra mingling under lunsjen i foajeen.



Teaterlunsjen var et nytt samarbeid mellom SUS, HBF og Næringsforeningens ressursgruppe for tilrettelagt arbeid. Her er deltakere fra prosjektgruppen, f.v.: Kari Fredriksen, Solveig Ege Tengesdal, Mette Aske og Arild Kastmann i Sandnes Kulturhus.

- Arrangementet er et samarbeid mellom bedrifter og organisasjoner som hver dag jobber for det all forskning viser, nemlig at arbeid gir identitet og økt livskvalitet. Derfor tror vi det er viktig å ha et inkluderende arbeidsliv hvor det også er plass for de med redusert arbeidsevne, men stor arbeidsvilje, sier Kastmann.

NYTENKING MÅ TIL

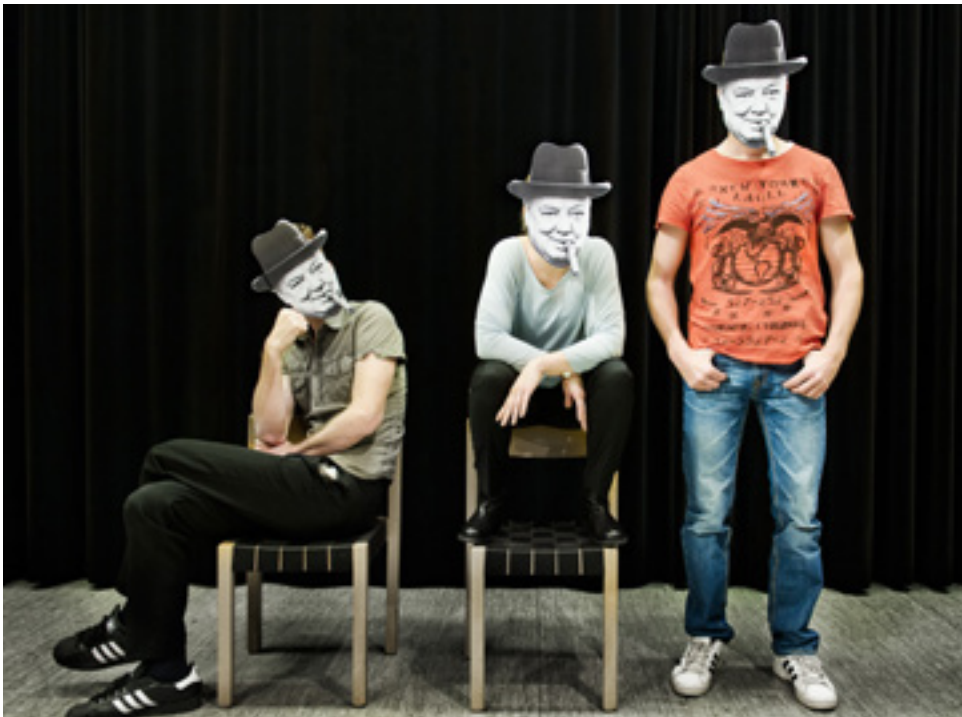
Lærings- og mestringssenteret ved SUS har som mål å øke pasienters og pårørendes kompetanse om egen situasjon, og dermed kunne bedre mulighetene til å mestre hverdagen best mulig. Leder Kari Fredriksen, er opptatt av å bryte ned barrierer. Hun synes, i likhet med mange andre, at systemene må forenkles.

- Dette med å tenke at det er andre typer arbeidsoppgaver, andre typer jobber - ikke bare produksjonsoppgaver - er viktig. Nå

har vi for eksempel en eldrebølge som vil gi behov for nye tjenester. Noen vil gjerne trenge hjelp til å gjøre innkjøp, plenklipping eller andre praktiske oppgaver. Hvorfor kan ikke bedrifter tenke at vi kan lage en oversikt over enkle arbeidsoppgaver som kan utføres av personer med redusert kapasitet? Jeg begriper ikke at det ikke allerede er tenkt på dette. Dette bør kunne gjøres på en enkel måte. Det må gjøres enkelt å få bestilt og utført slike arbeidsoppgaver, gjerne som et abonnement. Dette hadde vært helt supert, sier en engasjert Kari Fredriksen.

HBF Rogaland ønsker å samarbeide og sette søkelys på hva som skjer i Rogaland med hensyn til arbeidsløsheten blant funksjonshemmede. Det er en hjertesak for dem.

- Vi ønsker gode eksempler fra lokale bedrifter å hva som fungerer og vil at det skal bli grobunn for nye ideer og nye muligheter i stedet for å fokusere på problemer.



Forestillingen Churchill var inte heller klok, handler om tre unge menneskers kamp for å få jobb i næringslivet. Publikum tas med på en følelsesmessig berg- og dalbane i forestillingens høye tempo.



Næringsforeningens ressursgruppe for tilrettelagt arbeid ble etablert i oktober 2005. F.v. Bodil Marie Gilje, Håkon Rege, Oddvar Bjørkvik, Solveig Ege Tengedal, Kjetil Søyland, Kurt Gjerde (nå erstattet av Marianne Wiig), Ketil Imbsen og Arild Kastmann. Foto: Trude Hembre

Kan vi få til å samarbeide kreativt og utradisjonelt? Spør Mette Aske, leder for HBF Rogaland.

Sosialt entreprenørskap er en ny trend som ikke har nådd helt fram i Rogaland, mener hun.

- Det å løse sosiale utfordringer som forretningsidé, samtidig som en skaper levedyktige bedrifter, må jo passe som hånd i hanske i et næringsliv som er preget av gründervirksomhet og nyskaping. Rogaland har tradisjoner for industriproduksjon, og tilretteleggingsbedriftene bærer preg av det. Vi kan sannsynligvis bygge opp nye forretningsområder, tjenesteyting på ulike felt og ikke minst ta i bruk kunst og kultur som en arena for å skape arbeidsplasser i ordinære bedrifter – men som også er varig tilrettelagt arbeidsplasser. Dette er det mangel på i regionen, påpeker Mette Aske.

Hun fremmer, sammen med Marit Wirak i LMS, en idé om å skape en lokal arena; en konferanse hvor ideer til å løse sosiale problemer settes på agenda.

BEDRE ARBEIDSMILJØ

Dramatikeren Gunilla Boëthius benytter eksempler fra virkeligheten i stykket, og har selv en voksen sønn med en funksjonshemming, slik at hun har kjent på kroppen hvilke utfordringer denne gruppen møter i næringslivet. Den kritikerroste forestillingen er fullbooket ut året og turnerer når den ikke går på Östra Teatern i Stockholm.

Arbeidsløsheten blant personer med funksjonshemming er stor, og har økt årlig siden 2002. I teaterstykket «Churchill var inte heller klok» får vi følge tre ungdommers streben for å komme seg inn i arbeidslivet; Anton med en lett utviklingshemning, Hanna med ADHD og Jonas med Asperger syndrom. De møter et arbeidsmiljø der bemanningsfirmaer har tatt over og krav om effektivitet stenger dem ute. Hanna blir stadig utbrent, Jonas kan ikke jobbe i gruppe. Men hva skjer når Anton endelig får jobb? Hele arbeidsplassen påvirkes og forbedres.



Marianne Wiig, Attende AS, medlem i ressursgruppen for tilrettelagt arbeid, hilser på deltakere. Nummer to fra venstre: Suzanne de Kok Selstad, NHO Rogaland og helt til høyre Solfrid Lerbrekk, LO Stavanger.



NESTE STOPP: /hinna park/

Hinna Park (Jåttåvågen stasjon) ligger perfekt plassert midt mellom Stavanger og Sandnes. Toget går hvert kvarter, med 8 minutters tur til begge byer.

I tillegg er det også god bussdekning både sør- og nordover, god sykkelparkering og tilgang til bilpool-ordning.

La Hinna Park være neste stopp for din bedrift!
hinnapark.no

**/MAKE BUSINESS
A PLEASURE/™**



Kontakt Kjetil Haver
(e:) kjetil.haver@hinna-park.no
(m:) 995 07 475

Næringsforeningen åpner kontor i Houston

Næringsforeningen i Stavanger-regionen har åpnet kontor i Houston. Dermed får vi mulighet til å følge opp medlemsbedriftene vår også i verdens viktigste energiby.



TEKST:
FRODE BERGE
FOTO: INGER TONE ØDEGÅRD

Offshore Technology Conference (OTC) i Houston er verdens største oljemesse, og en viktig begivenhet for mange. For Næringsforeningen i Stavanger-regionen var årets OTC av særlig stor betydning. Da åpnet vi eget kontor i verdens viktigste energiby, og har dermed skaffet oss en plattform for å følge utviklingen i både oljeindustrien og fornybarnæringen enda tettere.

OTC 2014 som ble avviklet i begynnelsen av mai, var den perfekte anledningen for å markere åpningen av kontoret vårt. Dette ble gjort i form av en godt besøkt og svært hyggelig mottakelse og åpningsseremoni, organisert av Næringsforeningens strategidirektør Inger Tone Ødegård.

Jostein Mykletun er Norges aktive og høyt respekterte generalkonsul i Houston. Han sto for den formelle åpningen av kontoret, og er svært fornøyd med etableringen.

- Næringsforeningen i Stavanger-regionen er den første norske næringsforeningen som etablerer eget kontor i Houston, og slik sett er dette en historisk begivenhet. Jeg er overbevist om at en fast tilstedeværelse fra Næringsforeningen vil være til nytte for de mange norske bedriftene som er etablert her. Det er flott å se at Stavanger her går foran, og jeg oppfordrer andre næringsforeninger i Norge til å gjøre det samme, sa Mykletun da han klippet snoren under åpningsseremonien.

GLEDER SEG

Inger Tone Ødegård er strategidirektør i Næringsforeningen. På grunn av at hennes bedre halvdel nylig har startet et jobboppdrag hos ExxonMobil i Houston, kommer hun selv til å tilbringe mye tid i



Generalkonsul Jostein Mykletun og Næringsforeningens Harald Minge står for snorklippingen ved den formelle åpningen av Næringsforeningens Houston-kontor.

byen de neste årene. Deler av denne tiden vil hun bruke til å lede Næringsforeningens nye Houston-kontor.

- Selv om de fleste vet at det finnes mange nordmenn i Houston, blir mange overrasket når de blir klar over det totale omfanget av den norske tilstedeværelsen her borte. Vi snakker om rundt 12.000 nordmenn og 165 selskaper. Mange av disse er medlemmer av Næringsforeningen, og nå får vi muligheten til å gi medlemsbedriftene våre i Houston noe av det samme tilbudet av nettverksaktiviteter som vi gir hjemme. Dette vil selvsagt skje i nært samarbeid med Greater Stavanger, Innovasjon Norge, UiS og andre norske aktører som er etablert her.

Ødegård fremhever Næringsforeningens INN-prosjekt som en særlig viktig tjeneste å tilby også i Houston.

- INN (International Network Norway) er opplegg for kursing og sosiale aktiviteter



Monica De La Torre, Tia and Rico Okvianto bor og jobber i Houston, og er blant dem som setter pris på at Næringsforeningen i Stavangerregionen nå åpner eget kontor i byen.

for nyankomne Expats med familier. Målet er å bidra til en vellykket integrering på et nytt arbeids- og bosted. INN har de siste årene utviklet seg til å bli en svært omfattende del av virksomheten vår i Stavanger. Med en så høy andel nordmenn som til enhver tid etablerer seg i Houston, ser vi fram til å kunne gi det samme tilbudet her, avslutter sjefen for Næringsforeningens Houston-kontor.



LOTHE BYGG

ENDRER NAVN TIL

MASIV

BYGG

PÅLITELIGHET OG HANDLEKRAFT!

Vi endrer navn, men beholder vår jærsk mentalitet og tilhørighet. Som distriktets største lokalt eide totalentreprenør skal vi fortsette å vise pålitelighet og handlekraft i oppføringen av næringsbygg til kontor, lager, industri, butikk og kjøpesenter – i tillegg til boliger. Vi er klare for ditt oppdrag!

Masiv Bygg AS Plogfabrikkvegen 1, 4353 Klepp Stasjon Tlf: 51 68 12 80

masiv.no

Trøtt?

Sliten?

Vanskelig å sove?

Stresset?

Forebygg psykisk og fysisk sykdom med en workshop i et avslappende miljø på Gran Canaria 9-13 september.

"Å forebygge og håndtere stress"

Workshopen inneholder både teoretiske og praktiske øvelser. Deltakerne arrangerer selv reise og opphold men vi kan også hjelpe til med dette ved behov.

Pris for 5-dagers workshop er 450€. Lunch og kaffe er inkludert.

For mer informasjon se www.kbtpraktiken.se • Spørsmål og påmelding til agneta@kbtpraktiken.se

Vi høster alle av andres suksess!

41 bedrifter som tidligere var tilsluttet Hjelmeland Vekst, har nå meldt overgang til Næringsforeningen. – Når vi får en bedrift fra Hjelmeland til å se nytten av dobbeltspor til Egersund, og når en bedrift fra Forus ser det som viktig at vi får bygget tunnel fra Espedal til Frafjord, da har vi kommet veldig langt, sier Ronny Hus, leder for Næringsforeningens ressursgruppe for Ryfylke.



TEKST:
JOHN GUNNAR SKIEN

Hjelmeland Vekst har vært et samarbeid mellom Hjelmeland kommune og næringslivet de siste årene. I fjor sommer skiltes partene. Selskapet lever riktignok videre, men nå som en pengeforvalter uten ansatte. 41 Hjelmeland-bedrifter har meldt overgang til Næringsforeningen i Stavanger-regionen, fem Hjelmeland-bedrifter var allerede medlem.

– BARE POSITIVT

Entreprenørfirmaet Brødrene Jørmeland er en av nykommerne. Bedriften med 48 ansatte jobber for det meste med tomter og byggefelt i Hjelmeland, Strand og Forsand, men har også Ryfast-oppdrag. Daglig leder Arne Jørmeland ser ingen ulemper, bare fordeler med å være en del av Næringsforeningen.

– Dette vokser mer og mer sammen til én region. Næringsforeningen har langt større slagkraft og styrke enn Hjelmeland Vekst har hatt, og det kan vi trenge. Så dette er bare positivt. Det er også gjennomgangstenen hos andre næringsdrivende jeg har snakket med i Hjelmeland, forteller Jørmeland.

– Dere jobber selv med Ryfast-prosjektet. Hva vil det bety for regionen?

– Det er ventet en stor vekst, og jeg mener derfor det er viktig for oss næringsdrivende å stå samlet for å bli hørt når den skal håndteres i kommunene.

– VIL PÅVIRKE

Ronny Hus er leder for Næringsforeningens ressursgruppe for Ryfylke. Han er glad for at Næringsforeningen nå får et langt bedre fotfeste i Hjelmeland.

– Når så mange bedrifter fra Hjelmeland velger å gå inn, er det et tydelig signal om at de ønsker å være med og påvirke den framtidige næringsutviklingen i kommunen sin – og Ryfylke for øvrig. Ingen kjenner



Daglig leder Arne Jørmeland i entreprenørselskapet Brødrene Jørmeland ser ingen ulemper, bare fordeler med å være en del av Næringsforeningen i Stavanger-regionen. Foto: Marie Oftedal.

mulighetene bedre enn de som allerede driver sin virksomhet i området.

– Hva blir Næringsforeningens rolle i Ryfylke, tenker du?

– Næringsforeningen må hjelpe næringslivet i Hjelmeland, og resten av Ryfylke, til å kunne bidra i den framtidige næringsutviklingen. Vi skal sammen kjempe for at forholdene blir lagt til rette og at næringslivet får de rammebetingelsene de trenger. Vi skal også bidra til tilrettelegging for nye virksomheter. Det er behov for store investeringer i infrastruktur. Det skjer mye i dag, men mer må til i årene som kommer. God logistikk og transport er et av flere viktige bidrag til god næringsutvikling.

Vi vet at Ryfast betyr stor befolkningsvekst i Ryfylke, da er det viktig å legge til rette for at næringslivet kan vokse og skape nye arbeidsplasser.

– Hva blir din viktigste jobb som leder for ressursgruppen for Ryfylke?

– Vi i ressursgruppen skal være et talerør og tilrettelegger for at gode prosjekter og ideer blir hørt – og vi skal «gi kraft til vekst». Som leder er det min oppgave å legge til rette for at alle regioner og næringer kan komme fram med synspunktene sine. Ryfylke er et stor område geografisk, og det er viktig at vi kan samles om de viktige sakene for regionen. Og ikke minst enes om noen prioriteringer. Men vi må bli flinkere til å tenke enda større. Når en bedrift fra Hjelmeland ser nytten av dobbeltspor til Egersund, når en bedrift fra Forus ser det som viktig at vi får tunnel fra Espedal til Frafjord, når en bedrift i Forsand ser nytten i Sandsfjordbrua og bedrifter i Sand ser nytten av videreutvikling av Nordmarka industriområde, da har vi kommet veldig langt! Vi tjener alle på andres suksess! Det er det viktig å få fram for en næringsforening som strekker seg fra Flekkefjord i sør til Ryfylke i nord, sier Ronny Hus.



Ronny Hus er daglig leder for Rush Maskinering og leder for Næringsforeningens ressursgruppe for Ryfylke. Han mener det er viktig at næringslivet ser at alle tjener på andres suksess. – Når en bedrift fra Hjelmeland ser nytten av dobbeltspor til Egersund og en bedrift på Forus ser nytten av tunnel fra Espedal til Frafjord, da har vi kommet langt, sier Hus. Foto: Kristofer Ryde.

NYINNMELDTE HJELMELAND-BEDRIFTER

Aksel L. Hansson Møbelfabrikk
Altmuligservice.no
Am Nutrition AS
Årdal Bio AS
Brødrene Jørmeland AS
Edelgran BA
Fister Smolt AS
Fredriksen Silketrykk
Geir Schmidt Maskin AS
Helgøy Skyssbåt AS
Hjelmeland Bygg AS
Hjelmeland kommune
Hjelmeland Mur & Flis AS
Hjelmeland Sparebank
Hjelmeland Taxi & Minibuss
Ingebjørg Vik Laugaland
Jan Helge Helgøy

Jansen Betong AS
Jone Hagalid
Kleppa Apeland AS
K-Plast AS
Lars Randa
Marine Harvest Ingredients AS
MIX Nauste
NorStone Årdal
Ombo Bygg AS
OneCo Installasjon AS
Randøy Handel AS
Randøy Olje AS
Rankon AS
Rogaland Sjøtjenester AS
Ryfylke Bioenergi AS
SFD AS
Sigv.Tomstad AS

Slåke Møbelfabrikk AS
Solvåg Fjordferie AS
SpareBank 1 SR-Bank Årdal
Tårn Sigve Schmidt
Tønnevik AS
Ullestad & Jansen Transport AS
Viganeset Pallefabrikk AS

MEDLEM FRA FØR:

Marine Harvest Norway AS
Sterling White Halibut
Spa Hotell Velvære
Mikals Laks AS
Ryfylkekokken
Enkel Bygg og Butikk AS

– Bare fordeler!

Strategisjef i Næringsforeningen, Anne Woie, sier det ikke er Næringsforeningen som har trengt seg på. Da næringslivet og kommunen avsluttet samarbeidet gjennom Hjelmeland Vekst, ble medlemskap i landets største næringsforening presentert som en mulighet.

– Det har tatt noe tid, men det er viktig å gjøre dette skikkelig. Næringslivet i Hjelmeland måtte få tid til å avgjøre hva de vil videre. Vi har ventet og hørt hva de ønsket, og at så mange nå melder seg inn er helt fantastisk! sier Woie entusiastisk.

– Hva betyr dette for Ryfylke-satsingen til Næringsforeningen?

– Vi har en aktiv ressursgruppe for Ryfylke. De trenger styrke og gode innspill om saker som er viktige. Ryfast skaper utfordringer og muligheter, og Hjelmeland vil i høy grad merke det. Da er det viktig at vi kan ha en god dialog med næringslivet i kommunen. Dette vil åpenbart bidra til det. Det har jo bare fordeler å stå mange samlet bak en sak. Det hjelper i de lokale sakene, samtidig er det lettere å få gjennomslag for det som opptar næringslivet regionalt.

– Er medlemspotensialet nådd i Ryfylke nå?

– Nei, det er et stort potensiale! Det er et fantastisk spennende næringsliv som kanskje ikke kommer godt nok fram, som vi

ikke vet nok om. Når vi nå lager møtesteder for næringslivet, er det både fordi de skal treffes, men det er også en arena å få vist fram alle bedriftene.



Anne Woie er strategisjef i Næringsforeningen.

A full-page photograph of Leif A. Lorentzen, a middle-aged man with thinning hair, standing outdoors at an airport. He is wearing a dark brown corduroy blazer over a light purple button-down shirt, which is open at the collar. He is also wearing dark trousers and a black belt with a large, silver-toned buckle. His left hand is in his pocket, and his right hand is resting on his hip. The background is a blurred view of an airport tarmac with various ground service equipment, including a mobile staircase, and distant airport buildings and mountains under a cloudy sky.

Flytrafikken er doblet og omsetningen tredoblet på de ti årene Leif A. Lorentzen har vært toppsjef for Stavanger lufthavn, Sola.

– Et ti år langt eventyr

Omsetningen på flyplassen er tredoblet, og det er investert for tre milliarder kroner. Det er ikke rart at Leif Anker Lorentzen beskriver det siste tiåret som et eventyr.



TEKST:
JOHN GUNNAR SKIEN
FOTO: EIRIK ANDA/BITMAP

Stavanger lufthavn, Sola hadde ikke hatt en egen lufthavnsjef på elleve år da Leif Anker Lorentzen steg ned fra kontrolltårnet for å overta ansvaret for hele flyplassen 1. mars 2004. Avinor omorganiserte og den nye sjefen skulle få både større resultatansvar og mer selvstendighet enn tidligere. Men først måtte Lorentzen fjerne 25 årsverk. Deretter oppdaget den ferske lufthavnsjefen at det var mye kjeft å få fra de reisende. Når vi nå sitter på kontoret hans 10 år senere, har han ingen problemer med å innrømme at det var både en krevende og tøff start i 2004. Men mye av kritikken den gangen var faktisk fortjent, vedgår han.

– Det stod dårlig til her, det er det ingen tvil om. Økonomien krevde nedbemanning, og bygningsmessig var forfallet synlig. Vi fikk mye kjeft, og det var ærlig talt berettiget. Jeg innså raskt at vi måtte feie for egen dør i stedet for å sutre.

TRENGER ØST-VEST-FORBINDELSEN

Av enkelte betraktes fortsatt den tidligere sjeflygelederen som "han nye" lufthavnsjefen, en merkelapp Lorentzen ler godt av. Det har tross alt gått noen år. Og klagingen? Joda, den har avtatt kraftig. Og alt i alt, så...

– ... vil jeg beskrive tiårsperioden som et eventyr! Det har vært en fantastisk utvikling i regionen, og den veksten mener jeg flyplassen har klart å speile gjennom å utvikle og utvide tilbudet. For vår del er den største utfordringen å skape infrastruktur som holder tritt med utviklingen, sier Lorentzen.

Ser vi på trafikkutviklingen i perioden 2004-2014 er det ikke vanskelig å forstå hva det siktes til. Flyplassen hadde 2,5 millioner

reisende det året Leif Anker Lorentzen fikk ansvaret. I år passerer fem millioner. Men av disse fem millionene reiser bare 12 prosent med buss til og fra på Stavanger lufthavn, Sola. Det er en utfordring, for å si det pent. Til sammenlikning velger over 60 prosent av passasjerene på Gardermoen å reise kollektivt.

– Avinor hadde tidligere et mål om å komme opp i 30 prosent. Men det var da bybanen fortsatt var aktuell. Vi vil fortsatt holde på denne ambisjonen, men det vil kreve mye av hele regionen for å komme dit.

– Hva skal til?

– Det viktigste grepet er å få på plass en høyverdig kollektivløsning mellom dobbeltsporet på Forus stasjon, flyplassen og Risavika. Vi samarbeider godt med Risavika Havn, Forus Næringspark og Næringsforeningen for å få et slikt prosjekt inn i offentlige planer. Får vi en slik øst-vest-forbindelse, blir flyplassen langt mer tilgjengelig for folk sørover i fylket. Og de snart 50.000 arbeidstakerne på Forus får et godt kollektivtilbud til flyplassen. Det samme gjelder de over 8.000 arbeidstakerne i Risavika. Vi jobber kontinuerlig med å gjøre reisen enklere. Dette kan bli et viktig bidrag.

STORE INVESTERINGER

Det pågår nå et arbeid for å legge langt bedre til rette for busser på flyplassen. Det skal ikke stå på Lorentzen og Avinor, men det er selvsagt et regionalt ansvar å skape en mer framtidsrettet tilkomst til flyplassen. At det bygges på Stavanger lufthavn, Sola er knapt nok en nyhet i seg selv. Det har blitt bygd, gravd og utvidet for mellom 250 og 300 millioner hvert eneste år i Lorentzen sin sjefsperiode. Totalt dreier det seg om tre milliarder kroner i alt fra rullebaner og radar, til hotell og terminaler. I følge Avinors planer skal investeringstakten være på samme nivå de kommende årene. Publikumsarealene er doblet for å holde tritt

LEIF ANKER LORENTZEN

- » **Tittel:** Lufthavndirektør, Stavanger lufthavn, Sola.
- » **Aktuell:** Ti år som toppsjef
- » **Alder:** 57
- » **Sivil status:** Gift, to voksne barn
- » **Bosted:** Våland i Stavanger

med trafikkveksten. Bedre plass er viktig, men vel så sentralt har det vært å åpne opp, slippe verden inn, så å si.

– Det var så trangt, smalt og mørkt på flyplassen tidligere. Vi måtte få inn lyset! Folk skal føle at de kommer hjem. Da må den jærseke himmelen være en del av flyplassen. Vi prøver hele tiden å bygge en identitet slik at befolkningen føler eierskap og tilhørighet. Tilbakemeldingene vi får tyder på at vi har klart å lage vår egen stemning. Det er viktig.

BERØMMER SAMARBEIDET

Leif A. Lorentzen er tydelig på at det å gjøre regionen konkurransedyktig nasjonalt og internasjonalt er hans viktigste jobb som sjef for flyplassen på Sola. Det betyr at han prioriterer de flyrutene som næringslivet trenger framfor rene charter- og turistruter.

– Det er i all hovedsak næringslivet som betaler for flytilbudet gjennom jobbreisene. Da er det viktig å lytte til behovet. Og det mener jeg vi klarer gjennom Ruteutviklingsforum i regi av Greater Stavanger. Både direkterutene til Houston og Paris er et resultat av innmeldte ønsker fra bedriftene i regionen. Så er det selvsagt opp til flyselskapene å avgjøre lønnsomheten, men vi kan i det minste dokumentere ønsker og behov. Jeg vil også tilføye at det ikke bare er direkteruter det jobbes for, det

er også betydningsfullt å få forbindelser til de store hub-ene internasjonalt. Det har vi også lyktes med, mener jeg. Visjonen til Avinor er å skape verdifulle relasjoner! Og det er jo nettopp det vi får lov til å gjøre hver eneste dag: Relasjoner mellom mennesker, bedrifter, landsdeler – eller mellom vår region og resten av verden. Vi jobber for noe mye større enn oss selv, og det ser jeg på som et stort privilegium!

– Det gode regionale samarbeidet gir deg et stort fortrinn sammenliknet med andre norske regioner, mener du. På hvilken måte?

– Vi ser flyplassen som en del av den regionale helheten her. Når Næringsforeningen etablerer en egen ressursgruppe for Sola, er vi med. Ruteutviklingsforum gjør oss i stand til å kartlegge behov på en tydelig måte, og vi er engasjert i flere, større regionale plansaker, spesielt innen transport. I Avinor ser jeg at mange andre regioner ønsker å lære av oss. Jeg tar det også som et tegn på at vi har gjort mye riktig når flere av de store flyselskapene har valgt Sola; British Airways og Air France, for å ta de sist ankomne. Det gir kundene langt flere valg.

– Hvordan opplever du for egen del samarbeidsklimaet med næringslivet?

– Det er svært godt. Det er inspirerende å være sammen med mange av næringslivslederne i denne regionen. De har kraft og evne til å realisere mye, samtidig som de er tydelige i sine forventninger til oss!

– JEG ER KREVENDE

57-åringen er opprinnelig fra Madla, men er nå bosatt på Våland i Stavanger. På flyplassen har han ansvaret for 115 Avinor-ansatte, men hele 2.700 personer tjener til det



daglige brød på det som var landets første sivile flyplass da den åpnet i 1937. Men ikke mange av de 2.700 kjenner flyplassen like godt som Leif. Han kom hit først som flygelederassistent på slutten av 70-tallet, og da han ble lufthavnsjef i 2004 hadde han flere år bak seg som sjeflygeleder i kontrolltårnet. Det er fly og lufttrafikk yrkeskarrieren har dreid seg om for Leif A. Lorentzen, men det er ikke bare Sola og rogalendingene som har nytt godt av tjenestene hans. I 1996 fikk han i oppdrag å overta ledelsen av Kjevik kontrolltårn og innflygingskontroll for å få skikk på arbeidsmiljøet. Han har fungert som underdirektør ved hovedkontoret i Oslo, med ansvar for omorganisering av Luftfartsverkets skolesenter i Røyken, flygelederutdanningen og fordeling av flygeledere i Norge. For å nevne noe. Siddisen tiltrekkes av blandingen av forretning og samfunnsoppdrag som en flyplass representerer, det er simpelthen et privilegium å ha en arbeidsplass som er så viktig for så mange. Samtidig er flyplass business. Det omsettes for nesten én milliard kroner i året, for øvrig en tredobling siden 2004. Det går altså godt økonomisk, det må det også gjøre. For inntjening og overskudd på flyplasser som Sola er viktig for Avinor. Det er de store som i realiteten finansierer flyplassnettverket i landet vårt. Helt greit for Lorentzen, så lenge han får midlene han trenger til nyinvesteringer. Og det mener han at han har fått - og da trives Leif, som det står på posthyllen.

– Jeg har faktisk aldri sett at det finnes en jobb med så varierte utfordringer. Det skal ryddes snø, asfalteres, bygges parkeringsplasser og hotell. Det streikes til tider, og forsyne meg kan askeskyer stoppe flytrafikken. Det pulserer, det er mest et spørsmål hva du ikke skal jobbe med. Jeg må også få skryte litt av ledergruppen vår. Den er helt fantastisk og gir meg mye inspirasjon.

– Du oppleves som en omgjengelig og hyggelig person. Er det viktig for deg å bli godt likt?

– Vel, det som er viktig for meg som leder er å bli respektert. Jeg kan nok oppfattes som krevende, men samtidig gir jeg medarbeiderne stort spillerom. Jeg har mange utrolig dyktige folk rundt meg, og de skal sikres egenutvikling. Da må jeg som leder være forberedt på at de kan vokse forbi meg – og akseptere det.

– Hva mener du er den største feilen en leder kan begå?

– Å ikke stole på medarbeiderne. Å tro at du alltid har den beste løsningen selv. Men du skal jo være trygg og komfortabel i egen rolle for å kunne være så raus med andre.

– Hvordan har du selv utviklet deg som leder?

– Jeg har blitt flinkere til å lytte; holde kjeft og høre etter. Det har jeg ikke alltid vært like god til. Men jeg har alltid vært genuint interessert i mennesker, og å skape en kultur som bidrar til trygghet og tillit.



Det er i all hovedsak næringslivet som betaler for flytilbudet på Sola.

Leif Anker Lorentzen, lufthavnsdirektør.

Det er mitt og toppledelsens ansvar, ganske enkelt.

OMORGANISERING OG VEKST

Det er forresten ikke riktig å titulere Lorentzen lufthavnsjef lenger. Avinor omorganiserte 1. april og sjefene for de store flyplassene er nå en del av konsernledelsen. Vår mann på Sola kan nå smykke seg med tittelen lufthavnsdirektør. Tittelen er han ikke så opptatt av, men Lorentzen mener bestemt at det er en stor fordel for hele regionen at vi nå har en stemme i toppledelsen av konsernet. Det er også et klart signal om at Stavanger lufthavn har et stort ansvar for at Avinor lykkes med det nasjonale samfunnsoppdraget. Behov for investeringer



Stavanger lufthavn, Sola. Foto: Fredrik Refvem/Stavanger Aftenblad

vil det fortsatt være, – i takt med den ventede trafikkveksten. Særlig gjelder det helikopter.

– Da jeg begynte her i 2004 regnet vi med en årlig reduksjon av helikoptertrafikken på fem prosent. Det slo aldri til, kan du si. Og de nye funnene på norsk sokkel gjør at vi nå venter en økning i helikoptertrafikken på nærmere 50 prosent fram mot 2018. Når 400-450.000 skal reise med helikopter årlig, og vi skal ha mellom 25.000 og 30.000 landinger og avganger, tilsvarer bare denne trafikken middels store flyplasser som Kristiansand eller Kristiansund, påpeker lufthavndirektøren.

Det betyr at helikopterterminalen på den vestre delen av flyplassen skal utvides ytterligere. Det skal også bygges nytt

parkeringshus. Men det stopper ikke der. Bagasjesorteringshallen skal utvides, det samme skal ankomstarealene for utland og innland. Særlig har ankomst utland blitt en flaskehals, og det er komplisert å bygge ut et område som ligger midt i bygget. Men det må til. Alle prosjektene er samlet under benevnelsen Solaløftet. Et begrep som både signaliserer et løfte om, og et løft til, en modernisert flyplass som er akkurat passe stor.

– Er Sola den beste flyplassen i Norge?
 – Vi tenker jo helst det, svarer Lorentzen med et smil, men han tenker strengt tatt ikke slik. Det viktigste er å ha gode løsninger, at flyplassen er viktig for regionen – og at folk trives og synes det er lettvis å bruke

Stavanger lufthavn, Sola.

– Alle oss ansatte på lufthavnen jobber under parolen "Vi gjør reisen litt enklere". Da er også en felles kultur på tvers av bedriftsgrensene viktig for at vi faktisk oppleves sånn av våre felles kunder, passasjerene.

Når han selv er på andre flyplasser sammenligner han ikke, han ser etter løsninger som er bedre. Plukker opp ideer han kan ta med seg hjem. Og skulle du se noe på Sola som kan minne om Schiphol i Amsterdam, skal du ikke bli overrasket. Gigantflyplassen er kanskje Sola-sjefens favoritt, når han får tenkt seg om.

– Jeg liker atmosfæren der, avslutter lufthavndirektøren. Men eventyret er ikke over, det fortsetter.



Vil gjøre kaken større

Stavanger Forum åpner ny hall på 5.000 kvadratmeter den 11. juni. Hallen skal huse utstillinger og være konferansearena for inntil 4.000 deltakere. Som konsertarena vil hallen ta 8.000 personer. Med andre ord en ny flerbruksarena for regionen og det internasjonale markedet.



TEKST:
TRUDE REFVEM HEMBRE
EIRIK ANDA/BITMAP

En ny milepæl er nådd! Med dette tilskuddet er vi rustet til å konkurrere i enda større grad om internasjonale kongresser og utstillinger, sier en fornøyd Cornelius Middelthon. Han er administrerende direktør i Stavanger Forum og påpeker at det er tre nye haller som skal tas i bruk for første gang under årets ONS. I tillegg innvies Clarion Hotel Energy 20. august - kun fem dager før åpning av ONS 2014.

NY HALL - NYE MULIGHETER

Den nye hallen, Forum Expo, er konstruert i tre, betong og glass. Den er miljøvennlig med gresstak, og hallen kan deles i to deler ved behov. Arkitektene fra ASKIM/LANTTO og GASA er svært fornøyd med resultatet. Uteområdet oppgraderes også med flott beplantning, og Stavanger kommune har gjort et stort og viktig løft her, mener direktøren.

Middelthon er opptatt av at de har helårsdrift i Stavanger Forum.

- Vårt største faste arrangement er oljemessen ONS med cirka 60.000 besøkende annethvert år. Men det handler ikke bare om ONS, vi har 150-200 arrangement i Stavanger Forum hvert år. I år har vi for eksempel WACS 2014, Aquavision, European Poultry Conference, Euroheart og Schizofrenidagene i Stavanger. Med den nye hallen er vi i stand til å konkurrere på nye markeder. Det er viktig at vi gjør kaken større nå, slik at vi ikke bare konkurrerer med de andre arenaene i regionen. Derfor må vi

samarbeide godt med andre aktører som Region Stavanger for å få store kongresser hit, sier Middelthon.

ØKT VERDISKAPNING

Kongressmarkedet er mer lønnsomt enn annen turisme. En turist legger i gjennomsnitt igjen 1.000 kroner i døgnet, mens en konferansedeltaker bruker i snitt nesten 4.000 kroner.

- Vi gjorde et regnestykke på dette for noen år siden da vi arrangerte EVS, et internasjonalt arrangement som samlet 1.645 deltakere, hvorav 1.600 tilreisende. Verdiskapningen i løpet av denne uken kom på 25 millioner kroner, forteller Middelthon. Han poengterer at en slik satsing gir dobbel gevinst; både i omdømmebygging og i god butikk for regionen.

- Jeg tror det er en helt riktig satsing. Samfunnsøkonomisk er det god investering. Det vi driver med her er næringsvirksomhet. Det er gode tall på at dette er lønnsomt.

STAVANGER FORUM

- » **Omsetning:** varierer, i snitt 70 millioner (110 millioner i 2014, 45 millioner i 2013)
- » **Antall ansatte:** 25, innleier ved behov
- » **Etableringsår:** 1960 for forløperen Rogalandsmessen, 1981 for Stavanger Forum
Forretningsadresse: Gunnar Warebergs gate 13, 4021 Stavanger
- » **Beskrivelse:** Norges nest største konferansesenter og utstillingsområde. Stavanger Forum har moderne og fleksible lokaler, velegnet for både små og store møter, konferanser, utstillinger, konserter og banketter. Senteret tilbyr til sammen 25 møterom med kapasitet fra 10 til 1.707 personer og utstillingsområder på rundt 30.000 m².

Stavanger Forum har gjennomført en rekke nasjonale og internasjonale arrangementer, og åpner nå ny hall som gir nye muligheter. Her er administrerende direktør Cornelius Middelthon i den nye hallen.



Stavangers nyeste storstue, Forum Expo, åpner i juni. Messehallen har plass til 4.000 personer, men kan også brukes til konferanse, bankett og konserter for inntil 8.000 deltagere.

SAMARBEID FOR Å LYKKES

Stavanger Forum-direktøren er opptatt av å hente nye konferanser til regionen slik at aktørene ikke konkurrerer om de samme kundene. Det er viktig med profilering av regionen for å gjøre oss attraktive på det internasjonale markedet.

– Vi må fokusere på sentrumsnærhet, kort vei til flyplassen og naturopplevelser. Det beste hadde vært om kommunen og andre satte en felles visjon og profil, og satset slik som for eksempel København har gjort. Her har alle gått sammen om å bygge opp under profilen. Å få en slik samhandling på tvers er ikke enkelt, men for å lykkes må vi alle gjøre en innsats, mener Middelthun.

INTERNASJONAL BRANSJE

Han har en fartstid på fem år som administrerende direktør i Stavanger Forum.

– Det er faktisk rekord. Så lenge har jeg ikke sittet i noen stilling før, sier han litt ettertenksomt.

– Det betyr at du trives i jobben?

– Det er en spennende jobb i en dynamisk bransje. Å få være med og åpne en ny arena og bidra til områdeutvikling er meningsfullt, svarer han. Tidligere har han jobbet i Oslo, Trondheim, Bodø, Bergen. I tillegg har han et år i USA og studier i Skottland.

UNIK KOMPETANSE

Hva gjør dere spesielle – hva er unikt?

– Stavanger Forum har 50 års erfaring og har opparbeidet seg betydelig kompetanse og gode referanser fra ulike prosjekt. Vi ønsker å være best på det vi

gjør, og å utvikle oss sammen med våre kunder. Vårt mål er å være det mest foretrukne kongressenteret i Norge. Det betyr topp kvalitet, høy profesjonalitet og solid kompetanse blant våre ansatte. Stavanger Forum har stor stolthet i det vi gjør og ønsker å være kjent som engasjerte, kompetente og serviceinnstilte overfor våre kunder, samarbeidspartnere, leverandører og hverandre, svarer Middelthun.

TROVERDIGHET

Stavanger Forum er Stavangers eneste profesjonelle kongressarrangør PCO (Professional Conference Organiser) og PEO (Professional Exhibition Organiser). I landet for øvrig er det få som kan måle seg med Stavanger Forum. Konkurrentene er Wien, Paris, Frankfurt, ja – alle andre byer som har kongress- og messeanlegg, og som satser på næringen. Og de er det mange av.

– Hvordan ønsker du at Stavanger Forum skal bli oppfattet? Svaret kommer kontant:

– Troverdighet, inngi tillit og trygghet i forhold til arrangementene, fremstå som offensive og profesjonelle.

– Hva er du mest stolt av å ha fått til?

– Det viktigste for meg i denne rollen, i krevende faser slik som i fjor høst med stor medieoppmerksomhet, er at vi internt har maktet å stå sammen. Det er jeg stolt over at vi sammen har fått til.

FRAMTIDIG SATSING

Stavanger Forum har ikke tenkt å hvile på laurbærene nå når alt kommer på plass. Det er klart at behovet for sambruk med

idrettshallene vil være mindre, og det er en fordel i forhold til forutsigbarheten for begge parter. Et tredje hotell på Forum-området er på skissestadiet, og hallene skal fylles med aktiviteter i årene som kommer. Derfor jobber markedsavdelingen med langsiktig salg av messer og kongresser.

– Hva gjør du om 10 år?

– Da er jeg nok ikke i denne jobben! utbryter Middelthun med et smil. Nei, det vet jeg faktisk ikke, men jeg kunne tenkt meg å flytte til et nytt sted og jobbe, selv om det også skjer veldig mye spennende i regionen. Det henger jo også sammen med familiens ønsker.

FORUM EXPO

- Messehall: 4.000 personer
- Konferansehall: 4.000 personer
- Konsertarena: 8.000 personer
- Bankett: 3.000 personer

4682 kvm (kan deles i to like deler)
Kafé med tilhørende kjøkken: 380 kvm
Konferanserom: 234 kvm
Vrimleareal 2. etasje: 247 kvm
Vestibyle i 1. etasje: 669 kvm
Storkjøkken (m/eget kontor): 317 kvm
Administrasjon: 129 kvm
Lager: 546 kvm



NY BIL TIL FERIE? NÅ TILBYR VI EKSTRA LAV MÅNEDSLEIE, OG KUN 0,99 %* RENTE!

Volvo V40 er en elegant, komfortabel og smart bil som også innehar den høyeste sikkerhetsscoren som noensinne er gitt av Euro NCAP. Nå kan den bli din for et spesielt hyggelig månedsbeløp – og det med populært ekstrautstyr du vil sette pris på.

Nye Volvo V40



Utstyrsnivå Momentum og Teknikkpakke er inkludert

- Aktive Dual-Xenon hovedlys
- Digitalt instrumentpanel m/3 modus
- Fjernkontroll av stereo i rattet
- Cruise Control
- Klimaanlegg – elektronisk
- High Performance Stereo m/Bluetooth, Audiostreaming, DAB forberedelse m.m.
- Skinnratt
- Solskjermer m/speil og lys
- Hanserom med kjøling

Volvo V40 D2 115 hk, man.

kr **1599,-/mnd**

Leasing/Privatleie. Forskudd kr 45 000,-. Etableringsgebyr kr 4 862,-. 3 år/45 000 km. Leasingtilbud til privat og næring. Alle priser er inkl. mva.

RENTETILBUDET GJELDER ALLE VÅRE VOLVO-MODELLER. FOR PRØVEKJØRING SEND SMS TIL 452 59 682

* 0,99% nominellrente. Pris er inkl. frakt-, leverings- og adm. kostnader levert forhandler. Årsavgift kommer i tillegg. Tilbudet gjelder ved bestilling av ny Volvo ut juni eller så langt lageret rekker. Gj.sn. forbruk 3,4–7,9 l/100 km, CO₂-utslipp 88–185 g/km (V40 D2-E Start/Stop – V40 T5). Alle Volvos dieselmotorer har partikkelfilter som standard. Forbehold om trykkfeil. Avbildet bil kan ha ekstrautstyr. Treff Kverneland Bil på facebook.com/kvernelandbilstavanger og kvernelandbil.no.

Stavanger

Stokkamyrveien 26, 4313 Sandnes.
Tlf. 51 84 03 00. kvernelandbil.no

Åpningstider

Man, ons–fre 08.00 – 16.30
Tirs 08.00 – 20.00
Lør 10.00 – 14.00

KVERNELAND BIL

Ren bilglede. Siden 1921.



Det er både plass og behov for flere fond i Stavanger, mener det nye fondsselskapet North Sea GEM. F.v. Per Magne Ludvigsen, Stian Wathne, Marius Richter og Trygve Gundersen.

Stein på stein, krone for krone

North Sea GEM startet med 10 millioner i fjor høst. Men først neste år skal det ferske fondsselskapet tjene penger. Det handler om tålmodighet og tillit når du skal forvalte folks sparepenger.



TEKST:
JOHN GUNNAR SKIEN
FOTO: EIRIK ANDA/BITMAP

Midt i hjertet av Stavanger, Skagen 8 er adressen, for de som noterer. Men det er ikke bare Vågen, sjø- og uteliv vi har nærhet til i lokalene til det ferske fondsselskapet. Et myntkast unna ser vi Skagen, storebror på 21 som har vist at man kan lykkes som uavhengig fondsforvalter i Stavanger. Men North Sea GEM skal ikke bli et nytt Skagen, betyr Marius Richter og Stian Wathne, daglig leder og leder forretningsutvikling i selskapet.

– Skagen har vært, og er, en inspirasjonskilde, men vi skal ikke bli som dem. Vi er North Sea GEM og har en annen filosofi i bunn. Vi satser blant annet på ett fond, Skagen har flere. De har vært flinke, og de har sørget for at mange mennesker i denne regionen har god erfaring med sparing i fond. Det er helt klart en fordel.

– Men er det plass til en ny aktør?

– Absolutt. Dette er den første etableringen av et uavhengig fond i byen på 21 år, påpeker Wathne som har vært i finansbransjen siden tidlig 90-tall og har sett rikdommen vokse i regionen.

– Folks formuer har økt kraftig i denne perioden, midlene har hopet seg opp. Der ligger mulighetene, og jeg mener det skjerper alle parter at det kommer flere aktører på banen.

RASTLØSE KUNDER

Norske privatkunder plasserte 19,2 milliarder kroner i fond de første tre månedene i 2014, viser tall fra Verdipapirfondenes forening. I samme periode ble 18,7 milliarder

innløst. Det tyder på stor vilje til å gå inn i fond, samtidig kan tallene tolkes både som usikkerhet og som vilje til å flytte på formuene. Det er jo hyggelig for nykommere som skal kapre markedsandeler. Og for å skape et fond med tillit blant folk, har de seks ansatte i North Sea GEM valgt å satse på et kombinasjonsfond, Nordsjø-Kombinasjon. Fondets mål er å skape meravkastning i gode tider og bevare verdier i nedgangstider gjennom varierende vektning mellom aksjer og rentepapirer. Fondet skal altså kunne gi like god eller bedre avkastning enn et aksjefond, men ha lavere risiko over tid.

– Enkelt forklart skal vi ha mye i aksjer når det er oppgang, lite når det går dårligere. For øyeblikket har vi over 50 prosent i aksjer. Men vi våger å være kritiske til aksjemarkedet og sier rett ut at man ikke skal være for tungt inne der i enkelte perioder. Det er helt i tråd med ønskene til mange av kundene, sier Wathne.

– Hvordan skal dere bygge troverdighet og tillit slik at folk velger North Sea GEM?

– Det er ingen snarveier. Det kreves knallhard jobbing fra vår side. Vi må gjøre oss kjent, og vi må selvsagt kunne vise til god avkastning. Og det har så langt gått bra. Vi havnet på tredje plass over norske kombinasjonsfond i løpet av de seks første månedene. Så langt har de første kundene som gikk inn i fondet for godt og vel et halvt år siden, hatt en avkastning på 10,8 prosent, og det er vi veldig fornøyd med. Vi ligger i tillegg foran de fleste globale aksjefondene vi sammenligner oss med.

ERFARNE FOLK

Elleve år som porteføljeforvalter i Carnegie Kapitalforvaltning Norge fikk være nok. Marius Richter tok sjansen da muligheten dukket opp i Stavanger. Den daglige lederen innrømmer gladelig at usikkerheten ved å

starte noe helt nytt er pirrende. Østlendingen ukependler til Stavanger, og forteller om lange arbeidsdager. Det blir jobb, måltider, trening og søvn det meste handler om. Skal du forvalte folks sparepenger på en god måte, er det ikke nok med god teft. Du må lese side opp og side ned med rapporter, følge markedene nasjonalt og internasjonalt. Sommerferien blir av det kortere slaget i år.

– Vi må levere fra dag én i denne bransjen, og med et globalt mandat er det klart at det er tidkrevende. Men vi har valgt å ha få aksjer i porteføljen, "bare" 16 aksjer akkurat nå. Det gir oss god oversikt og mulighet til å snu oss raskt. I tillegg har vi alltid en plukklister på noen aksjer som vi følger tett. For min del var konseptet og filosofien en viktig grunn til at jeg er her. Vi har nødvendig fleksibilitet når det går dårlig i aksjer til å vende oss mot renter, det er viktig. Vi skal ikke bare gi kundene våre god avkastning, vi skal også sikre nattesøvnen i dårlige perioder.

NORTH SEA GEM AS

- » Forvalter: 30 millioner kroner. Kortsiktig mål: 150 millioner innen februar 2015.
- » Ansatte: 6
- » Daglig leder: Marius Richter
- » Adresse: Skagen 8, 4005 Stavanger
- » Beskrivelse: North Sea GEM skal tilby fondsforvaltning av høy kvalitet for langsiktige investorer. Strategien er å maksimere avkastning ved å vekte fondets risiko mellom aksjer og renter i takt med klimaet i verdensøkonomien, i tillegg søkes hele tiden de beste selskapene. North Sea GEM jobber for å tilby forutsigbarhet og avkastning i et og samme fond.



Stian Wathne (t.v.) er leder forretningsutvikling i North Sea GEM. Marius Richter forlot Carnegie for å lede det nye fondsselskapet.

At sjefsstrategen i det ferske fondsselskapet i Stavanger heter Henry-Michel Bouchet, med fortid i Verdensbanken og Institute of International Finance i Washington, skader jo heller ikke når du har et mål om å bli den anbefalte forvalteren på sørvestlandet. I tillegg til de nevnte herrer Wathne og Richter, er lagoppstillingen: Per Magne Ludvigsen: En av gründerne og tidligere aksjemegler i First Securities. Jan Erik Meidell: Bakgrunn som direktør i den sveitsiske banken BPT og er ellers kjent for å programmere børsroboter. Trygve Gundersen: 15 års erfaring fra SpareBank 1 SR-Bank. North Sea GEM skal verken kunne skylde på manglende kunnskap eller erfaring dersom fondet, mot formodning, ikke lykkes.

TENKER LANGSIKTIG

Alle eiere og ansatte har plassert egne



Vi må levere god avkastning til kundene våre fra dag én for å lykkes.

penger i fondet som startet med 10 millioner kroner i september i fjor. Nå forvaltes rundt 30 millioner, men den første milepælen er 150 millioner innen første kvartal 2015. Da når North Sea GEM break-even. Derifra er det bare å jobbe knallhardt mot milliarder. Da er fondsselskapet virkelig god butikk. Og dersom du lurar på hvordan pengene tjenes i denne bransjen, så tas det et årlig forvaltningshonorar, i tillegg betaler kundene et tegningsgebyr når

fondsandelene kjøpes. Slik fungerer det. Til gjengjeld kan man forvente en avkastning som langt overgår rentene du tjener i banken, lover de to.

– Vi bygger stein på stein etter god jærsk tradisjon. Jeg pleier å si at jeg vet vi lykkes, for vi har lang erfaring alle seks, men vi vet ikke nødvendigvis hvor lang tid det tar, smiler Wathne. Richter legger til:

– Og skulle vi mot formodning ikke nå vekstambisjonene våre så raskt som vi håper og tror, har vi eiere som er klar til å kapitalisere opp selskapet dersom det blir behov.

– Dere har en diamant i logoen. Hva symboliserer den?

– Tja, diamanter har blitt til under stort trykk i mange år. Samtidig er det jo edelsteiner vi leter etter! Så den symboliserer selskapet vårt, vi sier det i alle fall sånn, ler de to godt.

BYENS BESTE KONTORER

Vårt businesscenter har høy standard og fleksible løsninger.
Enten du trenger ett eller flere kontor - vi har alle fasiliteter.

Et inspirerende kontorfellesskap - sentralt i Stavanger.

Kontakt Merethe Svensen

OGREID.NO
51 85 40 00



OKB 6060 HEATER



FEATURES & BENEFITS

- NOKSOK Z-015 compliant
- NEMKO ATEX certified
- Multi voltage supply for Zone 1 and 2
- Robust constructed mobile Heater
- Optimized for 24/7/365 operations
- All monitoring & controls within range
- Full overview by operator
- Standard, well-proven components
- Easy operation and maintenance
- Strong focus on HSE

OPTIONS

- Effect, temperature, humidity control
- Gas detector in air inlet
- House solution in both ends
- Single voltage power

GENERAL INFORMATION

- Ex experts
- Inspection and certification
- NEMKO workshop
- NORSOK specialist
- Ex systems and products

TECHNICAL SPECIFICATIONS

Explosion proof composition

EEx de IIB T3, 50/60 Hz 23-35kW

W/D/H
1800/800/1100mm



ØKT OPPLAG I AUGUSTUTGAVEN!

BLI MER SYNLIG

ANNONSÉR I ROSENKILDEN

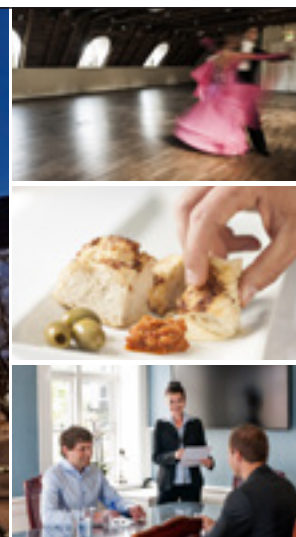


Vi har gode annonsepakker som gir økt profilering før, under og etter ONS.

Kontakt Rune Dale for en helhetlig løsning:
E-post: dale@stavanger-chamber.no
Mobil: 920 54 779



ROSEN
KILDE
HUSET



Oppført i Louis Seize-stil og diskret tilbaketrukket midt i Stavangers innerste havn tilbyr Rosenkildehuset en annerledes ramme rundt ditt arrangement.

Kurs-, konferanse- og selskaps- lokaler midt i Stavanger sentrum

Det passer for arrangement med inntil 120 personer. Rosenkildeloftet har nytt, moderne AV-utstyr.



La deg inspirere av historiens sus og atmosfæren i dette unike lokalet!
Kurs- og konferanselokalene leies ut på timebasis.

Kontakt driftsansvarlig for et skreddersydd tilbud:
Epost: andersen@stavanger-chamber.no – tlf.: 481 79 770



4 – 120
personer



Moderne
AV-utstyr



Midt i
Stavanger



rosenkildehuset.no

ROSENKILDEHUSET / Rosenkildetorget 1 / 4005 Stavanger

NYE MEDLEMMER SIDEN SIST

SPIKE EXPLORATION HOLDING

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Kristin Leite, Office Manager,
95049815, KL@spike-x.com
Web: spike-x.com

Spike Exploration er et leteselskap med fokus på leting etter olje og gass på den norske kontinentalsokkelen. Spike Exploration sin visjon er å skape et attraktivt og vellykket olje- og gasselskap for den norske kontinentalsokkel gjennom innovasjon og målrettet aktivitet som resulterer i stor verdiskaping for alle interessenter. Spike karakteriseres av dyktige mennesker med integritet, kunnskap og energi.



GJESDAL REGNSKAP AS

Beliggenhet: Gjesdal
Kontaktperson: Pål Løndalen, Aut.
regnskapsfører, 51 61 54 14, pal.londalen@gjr.no
Web: gjesdal-regnskap.no

Gjesdal Regnskap AS er et autorisert regnskapsfører-selskap, etablert i 1996. Selskapet har bred erfaring innen alle selskapsformer, og har kunder innenfor mange ulike bransjer. Kundemassen består i dag av alt fra de enkleste personlige selskaper til større aksjeselskaper. Gjesdal Regnskap AS satser på kvalitet og høy kompetanse for å kunne tilby det beste for deg som kunde.



ROGALAND FORSIKRING

Beliggenhet: Storgata,
Bryne og Åsen, Stavanger
Kontaktperson: Odd-Terje Heradstveit,
Daglig leder, 982 35 720, odd@if.no
Web: rogalandforsikring.no



Rogaland forsikring er en nylig sammenslåing av Block forsikring og Stavanger forsikring. Dette er gjort for å kunne være med det regionale næringslivet også inn i fremtiden! Selskapet skal i enda større grad være det beste alternativet for små og større bedrifter, samt privatpersoner som ønsker en lokal, personlig og kompetent kontaktperson innen forsikring. Rogaland forsikring sitt kundeløfte, personlig, enkelt og tilgjengelig, har vært med selskapet gjennom snart 50 år, og vil fortsatt være like sentralt i fremtiden. *Rogaland forsikring* medlem av assurandar.no

STIFTELSEN ULLANDHAUG ØKOLOGISKE GÅRD

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Anita Middelthun, daglig leder,
916 25 376, anita@middelthun.no
Web: ullandhaug-gard.no

Stiftelsen Ullandhaug økologiske gård driver et økologisk demonstrasjons- og produksjonslandbruk, formidling og grønn omsorg. Formålet med jordbruksdriften er å vise prinsipper for økologisk dyrking og formidling av disse til besøkende, samt å kunne tilby godt og meningsfullt arbeid til våre brukere i grønn omsorg. Stiftelsen tar imot barnehager, skoleklasser, studenter og andre lag og grupper. Ullandhaug økologiske gård har et opplegg omkring temaet "fra jord til bord t/r" som følger årstidene og skreddersys til hvert besøk. I samarbeid med NAV og Stavanger kommune har gården 15 plasser for arbeidstrening.

EGGS DESIGN

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Valentin Svelland, 934 35 924,
valentin.svelland@eggsdesign.no
Web: eggsdesign.no

EGGS Design er et design- og innovasjonsbyrå spesialisert på å designe tjenester og produkter, både digitale og fysiske. De har kontorer i Oslo, Trondheim og Stavanger. EGGS Design er lidenskapelig opptatt av å skape sømløse løsninger av teknologi og tjenester som er enkle for folk å bruke. Selskapet innoverer i tett samarbeid med sine kunder og sammen skaper de magi mellom hardware, software og tjenester. De ønsker å hjelpe sine kunder med å oppnå designdrevet suksess i bransjer som offshore, maritime, helse, IT, finans, olje og energi, transport samt forbrukerprodukter.

EGGS Design - life to ideas!



STAMAS GRUPPEN

Beliggenhet: Tananger
Kontaktperson: Ståle Sikveland, Operation Manager, 95 29 08 91, staale@stamas.no
Web: stamas.no

Stamas Gruppen består i dag av Stamas Holding AS, Stamas Solutions AS, Stamas Engineering AS & Stamas Productions AS. Hovedfokuset har siden oppstarten i 2001 ligget olje og gass virksomheten i Norge med tyngde på produksjon av komponenter i alle typer materialer. Bransjen har behov for innovative løsninger og Stamas søker derfor klyngebedrifter internasjonalt for nye produktinnovasjoner som i stor grad skal løfte bedriften og kundene videre nasjonalt og internasjonalt. Stamas Gruppen har 60 ansatte innenfor maskin, ingeniør og brønn.



Endresen Brygfjeld Torall
ADVOKATFIRMA

Arbeidsrett – Erstatningsrett – Fast eiendom – Kontraktsrett

Verkgata 7 4013 Stavanger
Postboks 155 Sentrum 4001 Stavanger
Telefon +47 51 89 96 00 • post@ebtas.no

Vår erfaring – din fordel

www.advokatene.no

NYE MEDLEMMER SIDEN SIST

BACKUP PERSONELL AS – STAVANGER

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Per Gunnar Lindberg, leder, 412 70 741, per@backup-personell.no
Web: backup-personell.no

BackUp Gruppen består av fire juridiske selskaper, med totalt ti avdelingskontorer. Selskapet er en totalleverandør av rekrutterings- og bemanningsløsninger, med solide kundeporteføljer innen både privat og offentlig sektor. BackUp har et genuint ønske om å være den beste arbeidsgiver, og forvalter derfor de ansattes rettigheter og plikter etter Best Practice-prinsippet. Bedriftens overordnede mål er gjennomgående kvalitet i hele verdikjeden. I BackUp Personell Stavanger jobber tre dedikerte, erfarne og løsningsorienterte konsulenter med sterk lokal forankring og godt nettverk.



ADD ON COMMUNICATION AS

Beliggenhet: Ullandhaug.
Kontaktperson: Tor Bjarne Olsson, daglig leder, 901 44 193, tor.bjarne.olsson@addcommunication.no
Web: addcommunication.no

Innholdsleverandøren Add On Communication AS liker å si at de bistår sine kunder med å definere framtiden sin. Add On Communication er en leverandør av innhold og jobber tett sammen med sjelen og hjertet til sine kunder. Det er et selskap initiert av lokale krefter i Stavanger-regionen. Med solid bakgrunn fra forskning, ledelse og kommunikasjonsrådgivning tilbyr, Add On Communication tjenester som strategi- og forretningsutvikling, styring av forretningsrisiko, kriseberedskap, fortløpende kommunikasjonsbistand, produksjon av tekst, visuell identitet og magasiner.



JSI JOBBKOMPETANSE AS

Beliggenhet: Sandnes
Kontaktperson: Arvid Kaspersen, arvid.kaspersen@jsi-jobbkompetanse.no, 951 49 973
Web: jsi-jobbkompetanse.no

JSI Jobbkompetanse har ideelt formål. De utvikler og tilbyr tjenester og tiltak som skal bidra til at enkeltmennesker kan få og beholde en jobb. JSI Jobbkompetanse sine veiledere har kompetanse og erfaring i målrettet samtale med enkeltmennesker. De gir en håndsrekning til sykemeldte og arbeidsledige, ungdom utenfor skolen, mennesker som strever med rusbruk eller med sine tanker og bekymrede foreldre. JSI Jobbkompetanses viktigste kunder er NAV, fylkeskommunen, kommunene, bedriftshelsetjenester og privat næringsliv. JSI Jobbkompetanse arrangerer både kurs og studier med samtalen som viktigste tema.



STRAND AUTOSALG

Beliggenhet: Tau
Kontaktperson: ola@strandautosalg.no
Web: www.strandautosalg.no

Strand Autosalg er en uavhengig forhandler av brukte og nye biler. Strand Autosalg leverer biler over hele landet. Strand Autosalg AS ble etablert av brødrene Soppeland i 2000. Selskapet har i de senere årene har etablert seg som en landsomfattende leverandør, hvor de sender biler til både Nord-Norge og Østlandet. De har et stort fokus på at du som bilkøper skal oppleve både trygghet og kvalitet både før og etter at handelen er gjennomført.



MYBOX

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Magnus Meisal, 47 75 18 75, magnus@my-box.no og Kristoffer Sørstrønen, 900 90 537, kristoffer@my-box.no
Web: my-box.no

MyBox utvikler av studentboliger. Selskapet tar utgangspunkt i modul og elementproduksjon som settes i et system, noe de kaller hybridbygg. Med smarte løsninger kommer selskapet frem til et godt produkt som er rimeligere og mer miljøvennlig enn tradisjonell bygging.



HATTELAND ELEKTRISKE AS

Beliggenhet: Kleppe
Kontaktperson: Knut Hatteland, knut@hattel.no, Web: Hattel.no

Hatteland Elektriske as driver med service og elektroinstallasjon i landbruk, næring og boligmarkedet. Selskapet har 15 ansatte med høyt faglig nivå på sine områder. Omsetninger er cirka 25 millioner kroner i året. Kundemassen består stort sett av faste kunder innen landbruk, offentlig og privat sektor. Hatteland Elektriske er lokalisert i Kjøpmannsbrotet på Kleppe.



NERO

Have you ordered your table during ONS?

Nero dining offers a truly remarkable restaurant experience moments that last

Booking & info
www.restaurant-nero.no +47 51 55 21 19 post@restaurant-nero.
Øvre Holmegate 8, 4006 Stavanger

OPPDAG PREIKESTOLEN FJELLSTUE – LEKELANDET VED LYSEFJORDEN



ÉN TIME
FRA BYEN!

NYHET AKTIVITET

**EN AV NORGES LENGSTE OG
LUFTIGSTE ZIP-LINER HØYT
OVER STIEN TIL PREIKESTOLEN!**

Hengende i en 350 meter lang stål-
wire suser du himmelhøyt over stup,
tretopper og gjennom skogen med
utsikt til fjord, hei og Stavanger by!

SPESIALTILBUD: ZIPLUNSJ

Lunsj på Preikestolen fjellstue
& enkelttur med zipline: 395,-

**BEDRIFT, VENNER, GRUPPE ELLER
FAMILIE – KONTAKT OSS FOR TILBUD!**

Telefon: 51 74 20 74

Booking: post@preikestolenfjellstue.no

HØYT & LAVT
PREIKESTOLEN

NYHET KONFERANSE

**NYE KONFERANSELOKALER -
GJØR SEMINARET TIL EN
TOTALOPPLEVELSE!**



Preikestolen fjellstue byr på nye
konferansefasiliteter, utsøkt kjøkken,
og overnatting. Utenfor dørene venter
unike Preikestolen basecamp som
mestringsarena. Velkommen!

Preikestolen fjellstue
Stavanger Turistforening





Den raskeste veien over fjellet

STEINAR AASLAND • Styreleder i Næringsforeningen

Samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen vil utvikle en hovedvei mellom Østlandet og Vestlandet. Vi får håpe ministeren regner Stavanger-regionen som en del av dette Vestlandet.

For dersom vi virkelig skal ta Solvik-Olsen på ordet – og velge én hovedvei over fjellet når du skal kjøre fra hovedstaden og til gullkysten her vest, er det egentlig bare ett alternativ som er aktuelt for oss. Vi snakker selvsagt om E134 over Haukelifjell. De andre omtalte fjelloverganger, som stort sett handler om E16 over Filefjell, Rv 52 gjennom Hemsedal og Rv 7 over Hardangervidda – er alle alt for langt nord for oss til at de er aktuelle. Da vil uansett turen langs kysten på E39 og E18 være raskere.

SIKRERE OG BEDRE

Haukelifjell er allerede en av de aller korteste mulige reiserutene fra Stavanger-regionen – og både Rogfast og Ryfast vil gjøre at reisetiden over denne fjellovergangen også blir den raskeste. De fleste velger i dag veien nordover over Rennfast og E134 gjennom Åkrafjorden mot Haukelifjell, men enda kortere er ruten langs Rv 13 gjennom Ryfylke mot Røldal – men veistandarden er mer krevende.

Det er allerede gjort veldig mye med å oppjustere E134, men mye gjenstår også. Turen langs Åkrafjorden har lenge vært en hyggelig opplevelse, og det pågår i disse

dager arbeid for å utbedre strekningen gjennom Etne. De største utfordringene nå handler om over selve Haukelifjell fra Seljestad til Vågsli. Vegvesenet er kommet langt i planleggingen, og de legger opp til blant annet nye tunneler for både å korte ned avstanden med vel én mil, redusere stigningen og ikke minst gjøre veien sikrere og mindre værutsatt vinterstid. Totalt snakker vi om at reisetiden skal reduseres med 40 minutter. Sammen med Rogfast, som også kutter reisetiden betraktelig, kan vi da komme ned mot en kjøretid på 7 timer og 30 minutter.

SAMLE VESTLANDET

I utgangspunktet har vi sansen for Solvik-Olsens tanker om én hovedvei. Vi har forståelse for at Nord-Vestlandet ønsker å beholde en satsing på E16 over Filefjell, men for Bergens-regionen, Sunnhordland, Haugalandet og Stavanger-regionen, som tross alt er de folketunge områdene med en samlet befolkning på 700.000-800.000 innbyggere, bør det egentlig ikke være et problem å kunne samles om E134. Det er korteste vei fra Bergen, forutsatt at de får broløsning inn mot Odda, det er selvsagt korteste vei fra Haugalandet og det kan bli det raskeste også fra Nord-Jæren.



Vi håper derfor at Vestlandet, fra Bergen i nord til Stavanger i sør, kan enes om Haukelifjell

Steinar Aasland

Som også transportørene og Lastebil-eierforbundet framhever det, er det en fordel for alle om mest mulig trafikk samles på en fjellovergang. Da kan vi forsvare høyest mulig veistandard og kanskje også muliggjøre et visst servicetilbud langs vegen over fjellet. Som oss, vil også de satse på E134. Vi snakker tross alt om kun 1.300 kjøretøy i døgnet over Haukelifjell – og godt under 1.000 biler i døgnet på de andre.

Vi håper derfor at Vestlandet, fra Bergen i nord til Stavanger i sør, kan enes om Haukelifjell. Andre lokale og regionale forhold må ikke stå i veien for at landsdelen får best mulig kommunikasjon mellom øst og vest.



Unger ingen problem! Frisk luft på kjøpet.

Jørgen Jørgensen



Sykle til jobb? Bli med på Sykkelloftet! Motiverende, morsomt, enkelt og gratis. Registrer deg på **sykkelloftet.no** så er du i gang. God tur!



Du får Oppstartsboka hos DNB.



dnb.no

Å starte for seg selv, betyr ikke at du må gjøre alt på egenhånd. Stikk innom din nærmeste filial og hent Oppstartsboka. Der finner du mye nyttig informasjon og gode tips om det å starte egen bedrift. Alt fra hvordan skrive en forretningsplan til smøring av familien.

Dessuten kan du når som helst kontakte oss. Vi har egne Oppstartsløser som hjelper deg. Så hvis du ønsker å snakke med en spesialist på å starte egen bedrift, send OPPSTARTSLOS til 04800, så ringer vi deg.

 for Oppstart.



Bank fra A til Å



Stavanger blant Europas smarte regioner

HEIDI KRISTINA JAKOBSEN • Direktør ved Stavangerregionens Europakontor • www.stavangerregion.no

Stavanger leverte nylig inn EU-prosjektsøknad om å bli Smart Cities-pilotby. Utlysningen er prestisjetung og konkurransen hard. Uansett utfall av søknaden, setter dette Stavanger på europakartet over fremoverlente, innovasjonsvillige byer med ambisiøse klimaplaner.

Under ledelse av Greater Stavanger har Stavanger kommune sammen med Rogaland fylkeskommune, Lyse, og Universitetet i Stavanger, nylig levert Smart Cities fyrårnsby-søknad under EUs forsknings- og innovasjonsprogram Horisont 2020. Prosjektet er initiert av Stavangerregionens Europakontor. I konkurranse med byer som Helsinki, Barcelona og Hamburg, søker Stavanger-konglomeratet sammen med Eindhoven og Manchester om å bli et av to- tre utvalgte fyrårnsprosjekt, der innovative løsninger i skjæringspunktet mellom energi/ IKT og mobilitet testes.

Stavanger-konsortiets demo-område strekker seg fra Stavanger sentrum til Forus og består av blandet bygningsmasse og mobilitetsformer. Målet er en integrert IKT-basert energieffektiviseringsløsning for offentlige og private bygg som oppleves relevant for den private forbruker, for private hjem og for næringslivet. Det skal blant annet monteres generiske, smarte «gateways», utvikles energistyringssystemer

og integrerte e-mobilitetsløsninger. I tillegg skal forskjellige bygg oppgraderes til å bli klimanøytrale. Brukermedvirkning som arbeidsmetode og vekt på kompetanseoverføring til andre kommuner i regionen som driver med sentrumsutvikling kjennetegner for øvrig Stavanger-konsortiets søknad.

Bakgrunnen for at EU lyser ut denne typen midler, er ønsket om å løse klimautfordringene på en bærekraftig måte som også bidrar til vekst og sysselsetting. I tråd med dette, skal de gode løsningene som identifiseres i fyrårnsbyene være mulige å oppskalere for eksport til andre (også større) byer. Fyrårnsprosjektene har potensielt stor klimaeffekt, men bringer også betydelige markedsmuligheter for bedrifter som for eksempel Lyse. Lyse skiller seg ut i Europeisk sammenheng ved å tilby både ren fornybar energi og høy bredbåndskapasitet, og ønsker også å finne fremtidsrettede løsninger for el-kjøretøy i regionen. I tillegg til Lyse, deltar blant annet Norsk Telemedisin, Seevia og Pexip som underleverandører i prosjektet.



Fremtidens byer og regioner er smarte, de tilbyr smarte produkter og tjenester.

Heidi Kristina Jakobsen

Fremtidens byer og regioner er smarte, de tilbyr smarte produkter og tjenester. Realiseringen av smarte samfunn krever dog smart samarbeid. Skal regionens innovative bedrifter ta ut forretningspotensialet i smart-utviklingen, kreves dialog mellom de som tilbyr og etterspør tjenester og produkter, og med regionens innbyggere.

Her kan kanskje Næringsforeningen spille en rolle som tilrettelegger?



**Super hjelp
når jeg skal
inspirere
kollegene mine
til å sykle!**

Anne-Trine Benjaminsen



Sykle til jobb? Bli med på Sykkelloftet!
Motiverende, morsomt, enkelt og gratis.
Registrer deg på sykkelloftet.no
så er du i gang. God tur!

Opplev fire dager med innovasjon, fra kun 400,-

NYTT, STØRRE OG BEDRE ONS

Velkommen til business og byfest 25–28 august!

ONS feirer 40 med det som blir det største arrangementet noensinne og byr blant annet på en helt ny konferanse spekket med internasjonale toppnavn, et nytt og utvidet utstillingområde med flere nye utstillinghaller og en helt ny UNG-satsning!

Utstilling, konferanse og festival løper over 4 dager og tre kvelder og byr på det aller siste innen teknologi og innovasjon – og en unik mulighet til å møte "alle andre" i din bransje på hjemmebane.

Sett av datoene og ta del i verdens viktigste møteplass for energibransjen!
Les mer og bestill billetter på ons.no

NB: Absolutt alle er velkomne!





Utvandrernes oljeeventyr

BJØRN VIDAR LERØEN • Spesialrådgiver Norsk olje og gass

Norges grunnlov som befestet folkestyret, var ikke mer enn ti år gammel før den store folkevandringen startet mot vest. Da «Restauration» kastet loss fra kai i Stavanger i 1825, startet den store utvandringen. 800.000 nordmenn fulgte i kjølevannet til den første emigrasjonsskuten. Det er både interessant og tankevekkende å ha dette som bakteppe i det året vi feirer at det er 200 år siden Grunnloven ble skrevet. Nå er det på gang en ny utvandringsbølge: Norske oljefolk inntar USA og folk fra Stavanger-regionen er blant de fremste.

Vi nordmenn liker å fortelle at det var en landsmann som oppdaget Amerika. Det vi i alle fall med stor sikkerhet kan fastslå er at det var amerikane som oppdaget oljen i Nordsjøen. I de første eventyrlige årene som oljenasjon var det cowboyhatt, boots og texasaksent som gjaldt. I lys av dette var det morsomt å se en tallrik flokk delegater fra vår region under årets Offshore Technology Conference (OTC) i Houston bære cowboyhatter på ranch-besøk. Delegasjonen til Greater Stavanger er år etter år den største internasjonale delegasjon til OTC. I år satt vi endog et nytt fotavtrykk i Texas da Næringsforeningen i Stavanger-regionen åpnet kontor i Houston midt under OTC.

Historien har dype røtter: Cleng Person-folket gikk i hovedsak i land i Amerika på to steder: New York og Galveston.

Så et perspektiv: Det var fra Amerika Nordsjøen oljepionerer kom, og nå ser vi en bølge som går andre veien; norsk teknologi

og erfaring i førersetet for det som skjer på det dypeste vann i Gulf of Mexico.

Min gode venn Bill Malloney, som er konserndirektør og ansvarlig for Statoils virksomhet i the Americas, har sagt flere ganger: Du må skrive om den andre norske utvandringsbølgen til Amerika.

Jeg sitter i hagen noen timer mellom slagene på OTC sammen med generalkonsul Jostein Mykletun. Med statistisk presisjon peker han på de tørre tall: 12.000 nordmenn og rundt 165 norske bedrifter i Houston. Og bak de tørre tall ligger en voldsom kraft hos de som ser, griper og skaper muligheten; på dypt vann i Gulf of Mexico og på de store landfeltene Eagle Ford, Marcellus og Bakken.

Vi må se og forstå de endringer som er i ferd med å skje i verdens olje- og gassindustri med et USA som kan være selvforsynt med energi i 2020. Da snakker vi ikke bare om strukturelle og fundamentale endringer i industrien, men vi snakker

også om forhold og krefter som vil skape geopolitiske forandringer.

Utviklingen i USA skjer lynraskt. For fem-seks år siden var det ingen som forutså det som nå skjer. Bare i løpet av få år har for eksempel oljeproduksjonen i Texas passert den norske i volum. I delstaten Nord-Dakota øker oljeproduksjonen fra 150.000 til 870.000 fat per dag.

Norske interesser har – med Statoil som lokomotiv – skaffet seg viktige posisjoner i tet både til havs og på land i det nye energi-Amerika.

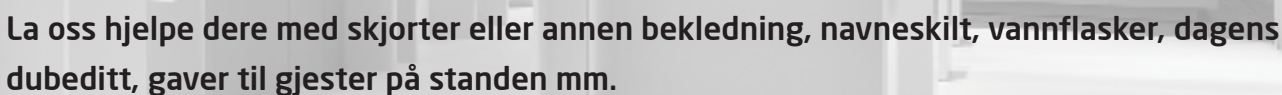
Når man går en ettermiddag mellom butikkene i handlegatene under tak på Galleria i Houston og plutselig går rett på en nabo eller gammel Statoil-kollega som sier «javel, du er her du og», da skjønner man at det har skjedd noe i forlengelsen av at «der fartøy flyte kan der er han førstemann.»

Nå er det olje og gass det gjelder, og det vil vare lenge.



Sykle til jobb? Bli med på Sykkelloftet!
Motiverende, morsomt, enkelt og gratis.
Registrer deg på sykkelloftet.no
så er du i gang. God tur!

FIRMA GAVER ■ PROFILKLÆR ■ REKLAMEARTIKLER



Alt med deres logo!

Ta kontakt så finner vi deres løsning for årets messer og hjelper dere å holde den røde tråden!

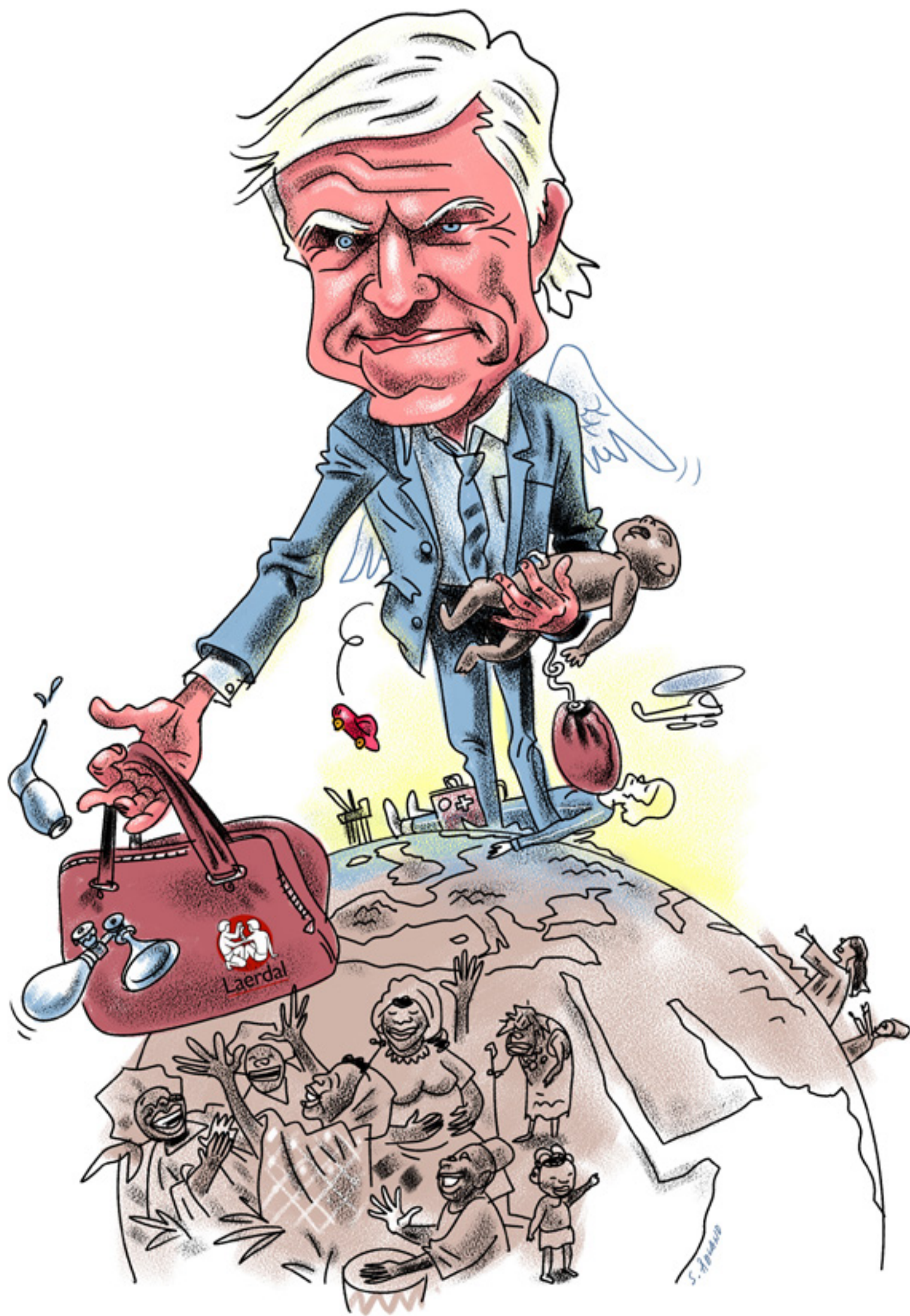
Qosh RESPOND

FIRMAGAVER · PROFILKLÆR · REKLAMEARTIKLER

Madlaveien 499, 4020 Stavanger - Boks 82, 4064 Stavanger
tlf. 51 90 57 50 - www.respond.no - kontakt@respond.no



Profilprodukte





JOSTEIN SOLAND

Om død, dugnad og Den barmhjertige samaritan...

- Hvem i all verden er det som våger å invitere til dugnad mot døden? Og hva har anekdoten om Den barmhjertige samaritan her å gjøre? Kan du spørre.

Vi mennesker har minst to fellesnevner: vi blir født og vi skal dø. Og så lever vi våre liv mellom disse to ytterpunktene - på svært så ulikt vis.

Her i Norge ynder vi å snakke om at vi sitter på verdens grønneste grein. Vi fleiper med vårt nasjonale lykkelodd. Vi som har vunnet de to største gevinstene i den globale Lotto-trekningen: I det hele tatt å bli født. Og det i Norge - verdens fredeligste og rikeste land. Mens andre mennesker - bare noen timers flyreise fra oss, aldri får en grein å sitte på. De dør før de får fylt sine lunger - ofte sammen med sine mødre.

DØD

Ved inngangen til årets påskeuke fortalte Stavanger Aftenblad historien om et besøk Tore Lærdal avla på et sykehus i Tanzania i 2008. Dette skulle komme til å bli skjellsettende: - Tre små barn døde mens jeg var til stede. Og jeg så med en gang at minst ett av disse dødsfallene kunne vært forhindre med enkle hjelpetiltak. Fortalte Lærdal. Han leder en virksomhet som i rundt regnet 50 år har hatt «Helping save lives» som mål og Den barmhjertige samaritan som sin logo: Den urgamle historien om den reisende som med uegennyttig innsats reddet livet til en totalt fremmed.

Aftenbladets reportasje fra dagens Afrika ble skrevet av Harald Birkevold ledsaget med bilder av Finn E. Våga. Den viser hvordan Tore Lærdal på reise i Afrika har gitt historien om samaritanen nytt liv: I 2010 oppretter han «not-for-profit»-selskapet «Laerdal Global Health». Laerdal har blant annet fått med seg den amerikanske barnelegeforeningen, verdens største bistandsorganisasjon - USAID og Redd Barna i alliansen Helping Babies Breathe.

For 50 år siden lanserte medieforskeren Marshall McLuhan begrepet «The Global Village» - moderne informasjonsteknologi ville komme til å knytte verden sammen til en eneste stor landsby. Avstander i tid og sted ville forsvinne. I 1940 skrev Ernest Hemingway «Klokkene ringer for deg», en roman om den spanske borgerkrigen. Når kirkeklokkene ringer til gravferd for den døde, ringer de også for deg og meg: Går noen i fellesskapet bort, dør også noe av oss - knyttet sammen som vi er - i fellesskapet.

I dag er «The Global Village» en realitet. I verdens fattigste land «ringer klokkene» heftig: Hvert år dør to millioner spedbarn og 280.000 mødre på fødselsdagen. Derfor har også Laerdal startet et Helping Mothers Survive-program og utviklet en egen fødselssimulator for trening i fødsler med og uten komplikasjoner.

I Zambia - med sine 13,1 millioner innbyggere - dør 6.000 barn årlig på sin første og eneste levedag. Fødselsdagen er den farligste i et barns liv, og dødeligheten blant mødrene blant de høyeste i verden: 200 ganger høyere enn i Norge. Tanzania har 44 millioner innbyggere - der dør om lag 17.000 barn årlig den dagen de blir født og 48.000 den første måneden. I Norge er tilsvarende tall 40 og 110. De fleste av disse livene i u-landene kan reddes dersom en jordmor med rett opplæring og rett utstyr er til stede ved fødselen.

DUGNAD

Laerdal er verdens ledende produsent av pasientsimulatorer og annet treningsutstyr for akuttmedisinsk opplæring. Det er snakk om én million barn som dør fordi de ikke klarer å komme i gang med pusting. Og en ny million som får hjelp for seint og må leve med hjerneskadene resten av livet. Laerdal Medical har gjennom ti år opparbeidet en ledende kompetanse innen sitt virksomhetsområde «helping save lives» i rike land. Men 99 prosent av dødsfallene ved fødsel skjer i fattige land. Derfor ble søsterselskapet Laerdal Global Health opprettet i 2010. Som et not-for-profit selskap med full fokus på å utvikle enkelt og rimelig utstyr som kunne bidra til FNs tusenårsmål om en radikal reduksjon i tallet på mødre- og barnedødeligheten.

- Vil redde 400.000 nyfødte i året, leser vi over bildet av jordmor Pascalina og Tore Lærdal over hele førstesiden i det omtalte oppslaget i Aftenbladet 12. april i år.

Som en del av dette arbeidet sparkes nå aksjonen «10.000 Happy Birthdays» i gang. I samarbeid med det internasjonale jordmorforbundet skal aksjonen sette gode eksempler i Malawi og Zambia, som deretter skal videreføres i mange flere og mer folkerike land. Med sitt motto «Helping save lives» har Laerdal fått med seg Universitetet i Stavanger, Rotary, Helse Stavanger, Den norske jordmorforening, Jordmorforbundet,

Stavanger Acute Medicine Foundation for Education and Research (SAFER).

Vi inviteres til dugnad: - For hver 1.000 kroner kan en jordmor læres opp til å redde ett ekstra liv i året. Dugnaden ble innledet med en «Happy Birthday-marsj» på Den internasjonale jordmordagen rundt Mosvatnet 5. mai. På Arneageren den 24. mai slår også Rotary et slag for å bekjempe mødre- og barnedødeligheten. Det blir stor «Happy Birthday»-aften i Stavanger Konserthus den 11. juni - og innsamlingen fortsetter ut over året med nye arrangementer i alle de 24 landene hvor Laerdal Medical i dag er etablert - alltid oppdatert på Facebook-siden «1.000 Happy Birthdays!»

OG DEN BARMHJERTIGE SAMARITAN

Laerdal Global Health vil doble beløpet som samles inn - opp til fem millioner kroner. Siden 2013 har Laerdals program for å unngå unødvendig død for nyfødte og deres mødre blitt spredt til over 60 utviklingsland takket være støtte fra FN og verdensforbundene for jordmødre, sykepleiere, fødselsleger og barneleger.

Laerdal Medicals motto - Helping save lives - er en realitet. Stavanger-selskapet med adresse Tanke Svilands gate på Kampen har siden 1960-tallet vært verdensledende innenfor utvikling og produksjon av akuttmedisinsk utstyr. Selskapet har tjent gode penger, men også satt av store midler til fellesskapets nytte: «Laerdal-fondet» - med en egenkapital over 400 millioner kroner er landets største privat-initierte forskningsfond, og støtter årlig praktisk rettede forskningsprosjekter med rundt 35-40 millioner kroner. Selskapene Laerdal Medical og Laerdal Global Health eies av familien Lærdal og har - fri fra vanlige investorer - kunnet tenke langsiktig og uegennyttig. Logoen med Den barmhjertige samaritan har vært familieselskapets emblem og inspirasjon. Den symboliserer Laerdals engasjement for alle helsemedarbeidere og legfolk som har lært hvordan de skal redde liv.

Nå inviteres vi alle til dugnad mot unødvendig død når hjelp kan bli tilgjengelig - til et aldri så lite filantropisk bidrag i Den barmhjertige samaritans ånd: Om å elske sin neste som seg selv (Luk 10, 25-37)...

Organisasjonsoppfinnelser



EINAR BRANDSDAL • Statsviter, organisasjonsrådgiver, tilknyttet Institutt for medie, kultur og samfunn, UiS som førstelektor i endringsledelse

Thomas Edison fant opp glødelampen, Graham Bell telefonen.
Hvem fant opp statens reiseregulativ?

De store oppfinnerne av tekniske og naturvitenskapelige nyskapninger har sine navn skrevet med store bokstaver i historiebøkene. De har fått sine statuer og æren av at skolebarn over hele verden må pugge deres navn. Så skapte de da også gjennomgripende forandringer i verdenshistoriens utvikling. Gutenbergs trykkepresse bidro til å spre kunnskap i verden. Alexander Fleming skal ha æren for at penicillin ble oppfunnet 1928. Bakteriedreperen har reddet millioner av menneskeliv. Sykkelreparatør-brødrene Wilbur og Orville Wright gjorde verden mindre og menneskets urgamle drøm om å fly til virkelighet.

Var det disse oppfinnerne som skapte omveltningene? Nei, de skapte noen forutsetninger. Det som skapte forandringene var at man kunne ta oppfinnelsene i bruk. Det kunne bare skje om man organiserte samhandlingen mellom menneskene på nye måter. Nye prinsipper for å organisere produksjon, kommunikasjon, markeder og styresett på måtte innføres. Her er det mine helter kommer inn. Nye organisasjons- og samhandlingsformer gjør seg ikke selv. Tradisjoner og utallige andre hindringer mot å endre vaner, tenkemåter, kvitte seg med religiøse dogmer og endre den enkeltes atferd til det bedre, har fulgt mennesket i hele dets historie. Verdens syv underverker kunne aldri vært realisert uten glup organisering: Byggingen av Kheopspyramiden krevde en prosjektorganisering som bare noen med utpreget organisasjonstalent kunne planlegge. Skaperne av organisasjonsoppfinnelser har sjelden fått sine navn i historiebøkene. Men noen har det. Som statsviter vil jeg trekke fram to som har betydd mye for at det norske styringssystemet fungerer så bra som det på gode dager gjør.

I år er vår grunnlov 200 år. Som den amerikanske forfatning, bygget den på den politiske filosofen, Montesquieus, maktfordelingsprinsipp. Det er et organisasjonsprinsipp som sier at ingen

enkeltaktør eller koalisjon av aktører skal ha en dominerende maktstilling. Montesquieu skiller mellom lovgivende, utøvende og dømmende funksjoner. Han anbefaler et parlament for den lovgivende, en regjering for den utøvende og et domstolsvesen for den dømmende makt. Da kan ingen dømmes uten at folkets representanter har vedtatt lovene, og de som utøver makten (regjeringen) må forholde seg til de samme lovene, og kan ikke finne på store sprell. Denne maktbalansen ble videreutviklet i 1884 gjennom organisasjonsprinsippet parlamentarisme. Det betyr at regjeringen må ha Stortingets tillit. Maktfordelingsprinsippet finner vi igjen i næringslivet gjennom ord som generalforsamling, styre og administrasjon. I organisasjonslivet er landsmøte/årsmøte tillagt andre maktfunksjoner enn styrets og så videre. Mange virksomheter ledes imidlertid etter prinsipper som er langt unna disse. Makten er monopolisert. Ledelsen kan, bortsett fra lover som eksempelvis Arbeidsmiljøloven, styre etter eget for godt/befinnende. Vettet sitter sjelden hos en eller et fåtall personer. I lengden er det i alle fall tvilsomt om det gjør det. Det er derfor verdt å tenke igjennom for en virksomhetsledelse hvordan et maktfordelingsprinsipp kan innføres. Makten utøves klokest om det finnes motmakt og korrigerende mekanismer.

Den andre "organisasjonsoppfinnelsen" som omtales med respekt blant statsvitere, er den tyske samfunnsviteren Max Webers modell av det rasjonelle og ukorruperte byråkrati. Det er et byråkrati der man ikke kan blande private og offentlige interesser. Byråkratiet operer etter skrevne regler, klar faglig arbeidsdeling, har en hierarkisk beslutningskjede og embetsmennene er politisk lojale samtidig som de tillates å være faglig uavhengige og politisk nøytrale. Svakheter til tross: Dette er et byråkrati som er å foretrekke framfor de korruperte og vilkårlige byråkratiene vi finner i de fleste land. Kombinasjonen av Montesquieus og Webers "organisasjonsprinsipper" er en sentral forklaring på at vi i Norge har et demokratisk styresett som synes levedyktig

for mannsaldre. Det forklarer også hvorfor det norske embetsverket svært så sømløst over natten kan tjene en blå-blå regjering likeså godt som en rød-grønn.

Statens reiseregulativ er den tredje organisasjonsoppfinnelsen jeg er imponert over. Staten kopieres sjelden av det private næringsliv, men Statens reiseregulativ benytter de fleste. Det har blitt en organisasjonsstandard som har sine geniale sider. Ta regelen for nattillegg.

"Når du har vært borte over natten, og ikke fått dekket utgiftene til overnatting på annen måte, kan det utbetales ulegitimert nattillegg (for eksempel ved privat overnatting). Dette kan utbetales uten at arbeidstaker behøver å redegjøre for hvor overnatting har funnet sted". Satsen er kr 420,- pr. døgn.

Noen reagerer på at man kan håve inn 420 kroner uten å måtte redegjøre for andre enn ektefellen hvor man har tilbrakt natten. I fjor var gjennomsnittlig hotellpris i Norge cirka 1300 kroner. Det betyr at virksomheten som betaler det ulegitimerte tillegget, sparer 880 kroner. Her er det vinn-vinn! Det blir mye penger av det om man har mange medarbeidere som er på overnatningsreiser. Merk at beløpet også er såpass høyt at det er fristende å benytte ordningen fremfor en hotellseng. Ved siden av at bedriften sparer penger og arbeidstakeren tjener, har ordningen også den positive siden at den er med på å opprettholde familie og vennerelasjoner. Det er stort sett sunt for samfunnet. Så får det være at slektningene i Oslo etter hvert blir lei onkel Karl som stadig er på overnatningsbesøk. Er han ikke av den gjerrige typen og har folkeskikk, ordnes vel det med noe godsaks eller en blomst til 200 kroner.

Å jobbe smartere og organisere bedre er en forutsetning for et produktivt og effektivt norsk næringsliv med høyt lønnsnivå. Alle virksomheter trenger derfor små og store organisasjonsoppfinnelser. Dette er viktig samarbeidsområde hvor absolutt alle medarbeidere har forutsetninger for å bidra.

Til slutt: Jeg har resultatløst googlet både her og der. Kan noen fortelle meg hvem som er oppfinneren av Statens reiseregulativ?

Er du klar for båtsesongen?

VI LEVERER SJØKART.

- Vannfast og rivesikkert
- Hendig format
- Alltid oppdatert utgave
- Rask levering

kr.395,-*

* porto tilkommer



Gunnarshaug
Trykkeri
www.gunnarshaug.no

Bestill sjøkart på
webshop.gunnarshaug.no

The World in Stavanger – Sharing Musical Culture

On April 30th, in honor of the bicentennial celebration of the Norwegian constitution, the Stavanger Concert House and the Stavanger Symphony Orchestra literally brought the world to Stavanger. The night was sponsored by KPMG, who also hosted a small reception before the concert.



BY MARIA FOSSBAKK

Audience members enjoyed the sounds of classical Norwegian music, such as Edvard Grieg's piano piece, *Allegro molto moderato*. Pianist, Gunilla Irene Süssman, had a fantastic solo performance. The music bounced nicely off the walls of the concert house, leaving the audience wanting more. Other notable Norwegian composers such as Johann Svendsen, Geirr Tveitt and Eivind Groven were also performed.

After a short break, the concert moved from traditional Norwegian tones to Kurdish and Persian ones. Faruk Fidan, originally from Kurdistan, played the tambour in such a way that the audience was able to almost picture what Kurdistan looks like. The rhythm, combined with the melody, allowed for vivid imaginations to go wild. Iman Yazdani Borji followed him up by playing the santoor, a string instrument with 72 strings that you tap on. The tones from these two instruments are quite different from most traditional western instruments, but on this evening, they certainly were in tune with the theme; bringing the world to Stavanger.

The evening ended with the premiere of Gisle Kverndokk's newest piece, "Symfoniske danser" (Symphonic dances). Musical recordings made by people living in Stavanger, but from other parts of the world, inspired this composition. Kverndokk's intention was to compose something that was made for an orchestra, without using the instruments from other parts of the world. He has included something from all the countries that submitted recordings



Rivo Noarivelo, Madagascar, Lei Guo, China and Faruk Fidan, Kurdistan. Photo: Emile Ashley.



Stavanger Konserthus



Fabrizio Mattana is General Manager in Edison International Norway branch.

(Afghanistan, Kurdistan, Venezuela, Norway, Sweden, China, Greece, Iran, Poland, Madagaskar, Cuba and Eritrea). He believes that Norway is a country with many identities and nationalities that together are creating a new form for folk music.

Kverndokk successfully combined traditional tunes and melodies from all over the world in to 5 separate pieces. No borders divide the music, nothing indicates what country each tone represents. The only lines drawn were those of a musical note or measure. Starting off with The Sorrow of Loneliness, the audience was instantly drawn in. Each instrument was

carefully thought of; the oboe playing deep, almost sad tones, followed by string instruments nearly mimicking the sadness. The performance carries us through the remaining four pieces, Waltz, Songs about the Sea, Dance in the Night and finally, Weddings and Funerals. Before the last note was over the audience was on their feet, applauding the Stavanger Symphony Orchestra for their wonderful performance, and Gisle Kverndokk for interpreting the folk music and creating such a magnificent piece.

The night was a true reflection of where Norway has been and the direction it is heading. By originally only focusing on what was truly Norwegian, the country today is blending with other cultures and traditions, creating a new form for culture. On this night, the world really did come to Stavanger.

A special thanks also goes to KPMG for sponsoring such a wonderful evening. They really did a great job on planning and arranging the evening together with the Stavanger Symphony Orchestra and committee for the bicentennial celebrations that are taking place throughout 2014.

In addition to this concert, people in Stavanger were also invited to attend the 130th anniversary of Edison in March. The Edison sponsored event was open to the public and soloists were flown in from Accademia Teatro alla Scala to perform arias composed by Italian composers. This is significant as the Teatro alla Scala was

the first public location to receive electrical lighting. The founder of Edison, G. Columbo, made this possible.

It was yet another evening of delightful tones and having a piece of Italy in Stavanger added to the setting of the evening. The audience was amazed at the performers and their ability to sing such beautiful tones. The night was further proof that the world can come to Norway, and specifically to Stavanger.

Stavanger Chamber of Commerce has a regional welcome program for newcomers, International Network of Norway (INN)

» **Weekly Area Orientation program (full day program)**

» **Weekly events**

- Cultural awareness and daily life
- Networking
- Introduction to Norwegian activities and sport
- Job training sessions for spouses

» **Monthly newsletter in English**

www.rosenkilden.com

INN team:

Randi Mannsåker, Emil Hume, Inger Tone Ødegård and Tom E. W. Gundersen

INN EXPATS EVENTS IN JUNE/JULY:

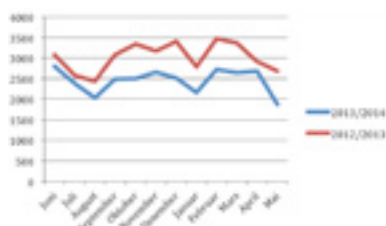
- 1.6: Bike ride round Hundvåg
- 3.6: Visit Lervig Brewery
- 4.6: Norwegian Conversation Group
- 5.6: Introduction to sailing
- 5.6: Maintaining a Norwegian home
- 18.6: Norwegian Conversation Group
- 25.6: Learn to Kayak!
- 29.6: Trip to Kjerag
- 12.7: Family picnic at Vaulen

www.rosenkilden.com

Mai 2014

1876

ledige jobber



Det var 1876 ledige stillinger i Rogaland totalt ved inngangen til mai. Det er en kraftig nedgang fra forrige måned og fra tilsvarende tidspunkt i fjor. Det er jevnt over nedgang i de fleste bransjer, men særlig innenfor olje, gass og maritim virksomhet er fallet kraftig.

	mai 13	mai 14
Administrasjon	258	100
Bank, finans og eiendom	18	16
Forskning og utvikling	4	5
Helse og sosial	272	237
Hotell, restaurant, reiseliv	59	48
Bygg og anlegg	234	171
Industri og produksjon	41	34
Ingeniøryrker	146	108
Organisasjoner	11	9
IKT	151	132
Jordbruk og fiske	6	1
Konsulenter og frie yrker	24	10
Personlig tjenesteyting	49	16
Kunst og kultur	24	25
Media og informasjon	6	7
Offentlige forvaltning	61	77
Olje, gass og maritim	553	310
Renhold og renovasjon	13	9
Salg og markedsføring	143	77
Transport og logistikk	94	60
Undervisning	180	180
Varehandel	137	120
Økonomi og regnskap	131	58
Øvrige jobber	65	66
Totalt	2680	1876

Stavanger Rekrutteringsindeks utarbeides av Mosaique Headhunting i samarbeid med søkemotorselskapet Rubrikk.no, og presenteres hver måned i Rosenkilden. Indeksen utarbeides med bakgrunn i utlyste stillinger i annonser, på jobbportaler, hos arbeidsgivere og rekrutteringsselskapene sine hjemmesider – og viser hvor mange utlyste stillinger det er i Rogaland ved inngangen til hver måned.



- En god leder for meg er som en orkesterdirigent som får alle instrumentene til å spille i takt, sier Hotell-direktør Bjørg Hult i Park Inn by Radisson Stavanger.

- En god leder er en dirigent!

- Det viktigste, og det som jeg bruker mye tid på, er å gjøre det vi kan for å gjøre det beste ut av de ressursene vi har og ikke bruke energi på det vi ikke har, sier hotelldirektør Bjørg Hult i Park Inn by Radisson Stavanger. Hun ble nylig kåret til årets GM i den internasjonale Rezidor Hotel Group.



TEKST:
TRUDE REFVEM HEMBRE
FOTO: EIRIK ANDA/BITMAP

Det er første gang prisen går til et nordisk land og første gang til en kvinne. Hult ble tildelt den prestisjetunge prisen under Rezidors årlige globale lederkonferanse i Abu Dhabi hvor de 430 hotellene i gruppen var samlet til en årlig konferanse om utvikling og strategi.

- Å bli tildelt denne prisen er en stor inspirasjon for både meg selv og for hele personalet ved hotellet. En viktig grunn til at vi lykkes er uten tvil at vi har et motivert og energisk team med et godt arbeidsmiljø. Prisen gir oss en bekreftelse på at vi er på riktig vei og at ledelsen i Rezidor setter pris på hva vi har oppnådd, sier hotelldirektøren.

GIR KOLLEGENE ÆREN

Hun forteller Rosenkilden at det var kjempestas å få prisen.

- Da jeg hørte juryens begrunnelse bli lest opp, tenkte jeg at det kunne faktisk vært oss, men det var helt fjernt for meg at vi skulle få prisen. Jeg har aldri vært så overrasket i hele mitt liv! At et relativt lite hotell som venter på renovering kan hevde seg i konkurransen med de store, viser at atmosfære og konstant jobbing med service og detaljer har en formidabel betydning. Vi hadde ikke fått denne utmerkelsen uten det teamet vi har, sier hun stolt. Hun er opptatt av å dele gleder, og har et stort hjerte for sine ansatte.

Park Inn by Radisson Stavanger på Lagårdsveien scorer fabelaktig på klimamålinger; både gjester og medarbeidere gir høy score på trivsel. Faktisk er de best i Norge og er nummer to i Norden når det gjelder arbeidsmiljø. Fine rom og gode senger kan alle hotell ha, men god atmosfære og den menneskelige faktoren skiller dem.

YES I CAN

Alle ansatte i Rezidor-gruppen får en gullpin med «Yes I can» når de har gjennomgått

kurs i service og ansvar. Hult forteller at Rezidor også har en egen business-skole og et prosjekt for å øke kvinneandelen i lederstillinger.

Hult har jobbet i Radisson i 25 år, og startet karrieren som personlig assistent til daglig leder Dag Holmen ved SAS Royal Hotel i Stavanger i 1989.

- Han er en fabelaktig hotellier, og han har lært meg alt jeg kan om hotell. Ina Eldøy, tidligere direktør for alle våre tre Stavanger-hotell, har lært meg tallknekkning. Begge disse to har betydd utrolig mye for meg, de har trodd på meg og løftet meg fram. Jeg bruker dem fremdeles som sparringspartner når jeg står overfor vanskelige valg.

I 2009 ble hun hotelldirektør ved Park Inn by Radisson Stavanger, og kan vise til svært gode resultater i tiden hun har ledet hotellet.

Hun karakteriserer seg som en introvert reflector, en HR-person, som lykkes i å få de ansatte med på laget.

-Det å være en brobygger mellom det nye og det gamle har vært viktig for meg, og her har vi lyktes. Vi er et forretningshotell som har lagt vekt på langtidsboende grupper, mye innen oljebransjen, forteller hun.

MEDARBEIDERNE I SENTRUM

- Hva er så hemmeligheten – hva er det som gjør dere unike?

- Først og fremst er det menneskene. Det er alle detaljene – helheten som teller. Vi har et godt miljø, mye humor og stolthet over arbeidsplassen. Mange har jobbet her hele sitt yrkesaktive liv. Hotellet består av to bygg; et fra 1959 og et fra 1986. Et eksempel som viser dugnadsånden er da personalet tok ansvar for oppussing av en fløy i den eldre delen av hotellet. Det kostet oss ikke mye, men betyr mye og viser at vi lever opp til filosofien med å vise at vi kan. Vi feirer med kake og bobler så snart vi har en anledning, smiler Bjørg Hult.

Tidligere hadde de tre Radisson-hotellene i Stavanger - Atlantic, Royal og Park Inn - felles salgs- og markedsføringsavdeling. Ettersom de to andre hotellene i gruppen var nyere og mer sentralt plassert, ble de lettere solgt og prioritert. Med egen salgsavdeling

innomhus på Park Inn, snudde de trenden og økte salget.

OM LEDERE OG LEDELSE

- Hva mener du kjennetegner god ledelse?
- En god leder for meg er som en orkesterdirigent som får alle instrumentene til å spille i takt. Jeg når mine og hotellets mål gjennom mine medarbeidere. Det handler om å bli kjent med sine medarbeidere, finne ut hva er de flinke til, hva og hvem liker de å jobbe med, støtte dem og løfte dem fram. En leder må være til stede, gå foran som et godt eksempel: "walk the talk".

- Dine beste råd til ledere og mellomledere?

- Kjenn dine medarbeidere; bruk tid på å finne deres styrker, walk the talk, lytt mye og vær flink til å feire, kommer det spontant fra hotelldirektøren.

-Hvordan ønsker du å bli oppfattet som leder?

- Først og fremst som lojal, lydhør, med integritet, seriøs og ærlig, er svaret hun gir.

Bjørg Hult gleder seg til å fortsette arbeidet med å utvikle Park Inn by Radisson Stavanger videre og har planene klar. I en framtid med større konkurranse i bransjen, vil de gå en spennende tid i møte.

-Vi skal holde oppe energien i teamet, ha alle detaljer på plass, og vi skal hele tiden gjøre det beste ut av det produktet vi har – og sist men ikke minst: Vi skal være gjestfrie og ta godt vare på alle gjestene våre, avslutter hun.

PARK INN BY RADISSON STAVANGER

Antall ansatte: 32 årsverk

Omsetning: 50 Millioner NOK

Motto: Yes I Can!

Verdier: Being Hosts, Living Trust og Fighting Z-pirit





READY FOR LANDING, NORWAY CHESS!

Både første og siste trekk i superturneringen Norway Chess gjøres vel strengt tatt hos oss på Sola. Vi gjør ingen forskjell på verken bønder eller konger – velkommen skal dere være, hele sjakkverden!



NYTT OM NAVN



AINA BERGGRAF
Seniorrådgiver i Dovre Group

Aina Berggraf er ansatt som seniorrådgiver i Dovre Group Management Consulting. Berggraf skal jobbe med analyser og rådgivning knyttet til store investeringsprosjekter, blant annet med oppdrag fra Finansdepartementet og kunder i energisektoren. Hun har bakgrunn fra Kaefer Energy der hun jobbet i over fire år som Business Manager. Berggraf er utdannet Master of Science i International Business med prosjektledelse som spesialisering.



BJØRN TORE GARDERHAGEN
Konsulent i Peanuts

Bjørn Tore Garderhagen er ansatt som konsulent i Peanuts. Han startet opp 1. april og skal jobbe i foretningsutvikling med spesielt fokus på utvikling. Han har erfaring fra drift av infrastruktur, nettverk, systemutvikling, systemarkitektur, Service Management/ITIL og rådgiving. Garderhagen kommer fra Aker Solutions.



MORTEN THU-KURE
Key Account Manager i Compendia AS

Morten Thu-Kure ble ansatt som Key Account Manager i Compendia fra 1. mars 2014. Han har sin bakgrunn fra bransjene finans, telekom og grafisk. Han har god erfaring innenfor salg og CRM.



PÅL LØNDALEN
Daglig leder i Gjesdal Regnskap

Pål Løndalen er ansatt som daglig leder hos Gjesdal Regnskap AS fra 1. juni 2014. Han har jobbet i selskapet siden 2011 og vært styremedlem siden 2013. Han har en bachelor i økonomi og administrasjon, med spesialisering innen regnskap, fra BI. Løndalen har tidligere erfaring som daglig leder fra Veng Norge AS avd. Stavanger. Gjesdal Regnskap AS har elleve ansatte og holder til på Ålgård.

Internasjonale medarbeidere i jobb fra dag én.

Relocation AS assisterer ditt firma med å integrere internasjonale medarbeidere. Vi håndterer prosessen med oppholdstillatelse, bistår i boligjakt og ordner med andre nødvendige formaliteter for å få en god integrering i Norge og i utlandet.



www.relocation.no

Relocation er ISO-sertifisert



Vi flytter dine ansatte til og fra Norge!

For mer informasjon besøk oss på www.adamsexpress.no, eller send en e-post til: oslo@adamsexpress.no, bergen@adamsexpress.no eller stavanger@adamsexpress.no.



Adams
express

NYTT OM NAVN



ANNE KRISTINE REKNES

Salgs- og markedssjef i Apply Capnor

Anne Kristine Reknes (39) er ansatt som ny salgs- og markedssjef i Apply Capnor AS. Hun er utdannet sivilingeniør og har lang erfaring fra salg og prosjektledelse innenfor oljebransjen, i Norge og internasjonalt. Reknes har tidligere jobbet i blant annet Statoil ASA og Kongsberg Oil & Gas Technologies og kommer nå fra stillingen som sektorleder for olje og gass i Capgemini Norge.



KATHRINE KRISTIANSEN

Rådgiver i D10 Reklamebyrå

Kathrine Kristiansen er ansatt som rådgiver i D10 Reklamebyrå. Hun kommer fra stillingen som salgsleder i Lokomotiv Media der hun har jobbet med lokale og nasjonale magasiner. Hun har utdannelsen sin fra University College Falmouth, UK. I tillegg til å gi gode råd, er Kristiansen også illustratør.



RANDI HENNA

Kunderådgiver/innkjøper i Respond Profilerings & Firmagaver as (Gosh Respond)

Randi Henna er ansatt som kunderådgiver/innkjøper i Respond Profilerings & Firmagaver as. Hun var på plass 2. mai. Henna har bred erfaring fra profilerings og alt du kan tenke deg av produkter med logo, og hun kommer til å være en viktig ressurs for selskapet når kundene skal handle messeklær og give-aways til ONS.



SISSEL TJESSEM

Innkjøper i Respond Profilerings & Firmagaver as (Gosh Respond)

Sissel Tjessem er ansatt som selger i Respond Profilerings & Firmagaver as. Hun har tidligere jobbet på Wittusen og Jensen som kundekonsulent. Tjessem skal holde det selgerne lover. Hun skal passe på at kundene får varene som er bestilt til riktig tid og med riktig kvalitet og logo. Tjessem begynte 2. mai.



FREMTIDENS INDUSTRIPARK

Rett nord for Stavanger utvikles nå fremtidens industripark for Vestlandet. Industriparken på Gismarvik ligger midt i aksene Stavanger - Bergen - Oslo. Egen offshorehavn med tilgang til Nordsjøen og kontinentet.

Haugaland Næringspark tilpasses samfunnets krav til utvikling og miljø.

HNP Gismarvik er en moderne industripark på mer enn 5000 dekar. Parken har egen havn med dypvannskai. Sentral plassering, bare 10 minutters kjøring fra Hydro Karmøy og vel 15 minutter fra Haugesund sentrum og Haugesund Lufthavn, Karmøy. Når Rogfast står ferdig vil kjøretiden til Stavanger bli redusert til 45 minutter.

Gå inn på QR-kode for å se nettsider og videopresentasjon

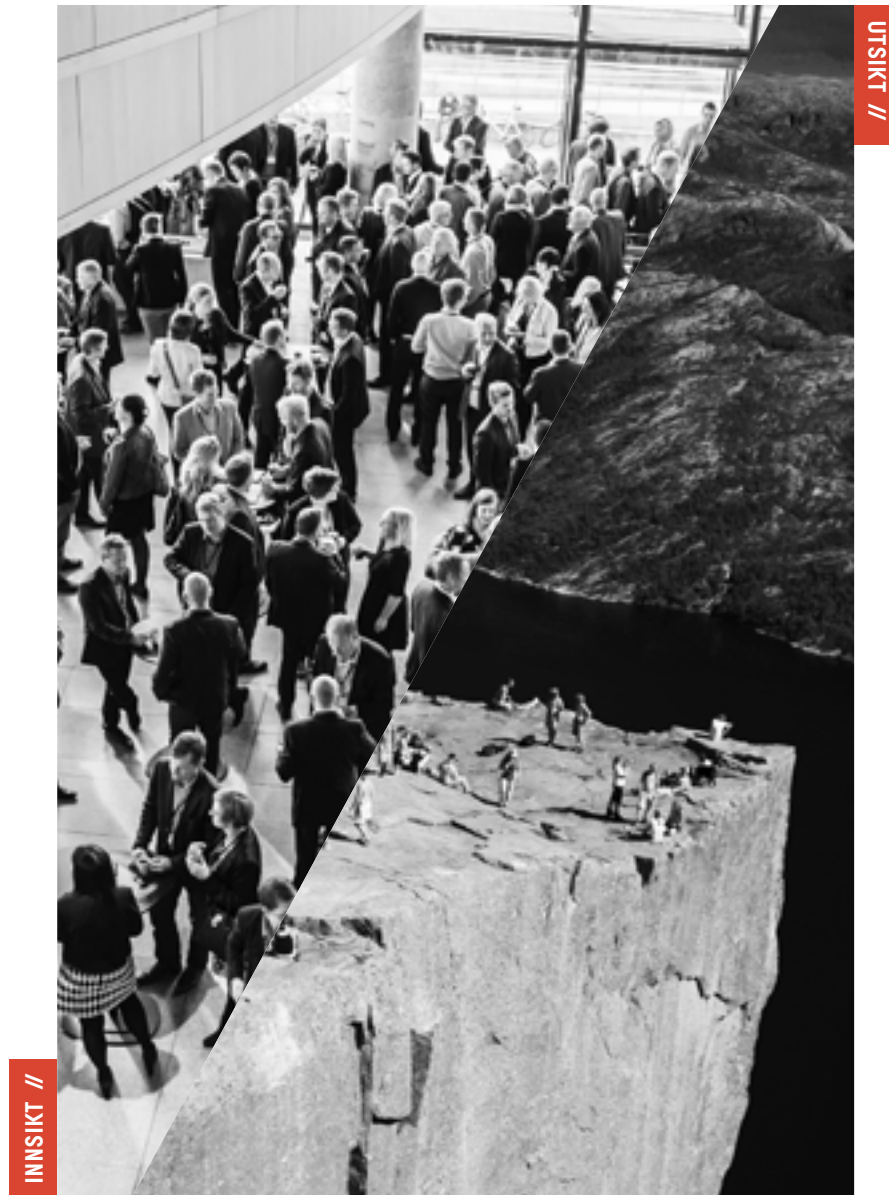


www.haugaland-park.no

ANNONSER OG INNSTIKK

Størrelse angitt med BxH.
Prisene er medlemspris.

Helside: 230x310 mm, 194x280 kr. 19.750,-
Halvside: 194x136 mm (liggende) kr. 11.950,-
Kvartside: 194x67,5 mm (liggende) kr. 6.750,-
Innstikk: Pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.



PULPIT // 2014 **ÅRETS VIKTIGSTE MØTEPLASS FOR NÆRINGSLIVET.**

Ta del i Stavanger-regionens største og viktigste næringslivs-konferanse! Pulpit er en møteplass for ledere. Et sted for innsikt og utsikt, for nye tanker, dialoger og forbindelser. Verdien av det unike nettverket i salen er like viktig som tungvektene på scenen. Kom og bli inspirert!

18. september 2014 // STAVANGER KONSERTHUS

For program og påmelding, se **PULPIT.NO**.